

ALI BOMO PILI CENEJŠE VINO?

Kozarec ali dva dobrega vina postaja dandanes potreba, ki se ji težko odrečeš. Zaš so cene vinu in alkoholnim pijačam zadnja leta precej poskočile. Zavaljo tega potrošnja ponekod le malenkostno raste, drugod spet pa ostaja enaka. Z nedavnim znižanjem prometnega davka je kar precej pogojev, da se bo vino pocenilo in da nam bodo v gostinskih obratih stregili s kvalitetnejšimi vini.

Zvezni izvršni svet je sprejel uredbo, s katero je od

15. julija letos dosežani 25. odstotni prometni davek od prodaje vina znižan na 20 odstotkov (to je najvišja dopustna stopnja za prometni davek od ostalih alkoholnih pijač pa ostane še naprej 25 odst. Zveza se je s to uredbo odrekla vmešavanju v obdavčenje vina in prepuštila pristojnost za to v celoti občinskim skupščinam. Določila jim je le najvišje dopustne meje, ki jih s prometnim davkom ne smejo preseči.

Nova uredba pa vsebuje tudi zelo pomembno novost: dopušta, da občinske skupščine predpišejo prometni davek v gostinstvu od litra prodanega vina in alkoholnih pijač in ne le od prodajne cene, kot je bilo to doslej. Ker je prometni davek davčni instrument, je razumljivo, da v blagovnem prometu (v mislih imamo trgovino) zajema prodajno ceno blaga. Gostinstvo pa je storitvena dejavnost. Razliko v cenji ustvarja s storitvami, ki jih nudi gostom. Prodajna cena vina in alkoholnih pijač v gostinstvu je torej obremenjena še, z mnogimi dodatnimi stroški, ki jih trgovina ne pozna. Ti stroški so v mnogočem odvisni od opremljenosti gostinskega lokala. Zato lahko rečemo, da je gostinstvo z dosežanim prometnim davkom plačevalo tudi davek od režije, ki je bil toliko večji, kolikor boljši je bil gostinski lokal.

Gostinski delavci so na to neskladnost opozarjali že dlje časa. Končno smo le prišli do tega, da je občinskimi skupščinami prepusteno, da jo bodisi odpravijo in z odlokom uvedejo prometni davek od litra prodanih pijač, bodisi da jo v svojo škodo in v škodo gostinstva in potrošnikov obdržijo ter ostanejo pri stari odmeri prometnega davka od prodajne cene. Režijski stroški v posameznih gostinških znašajo tja od 70 pa do 400 in več odst. nabavne cene blaga. Koliko zneso to v dinarjih si lahko izračuna (Nadaljevanje na 3. str.)

— V mlinu ob Radečel delam že 33 let. Vse do letos je bila voda čista, odtlej pa je po vsakem dežju precej časa črnkasta od umazanije. Po dežju 14. julija se kar 14 dni ni očistila! — Tako nam je povedal Janez Nardin,

mlinar iz Sel pri Dol. Toplicah, podrobnejše poročilo o umazaniji, ki se pojavlja v Radečel in v Krki, pa berite na srednji strani današnje številke pod naslovom »Če se voda človeku izneveri«.

INLES ima svoj časopis

V Inlesu v Ribnici so že dlje časa čutili potrebo po tovarniškem glasilu, ki bi kolektiv seznanjalo z življenjem, delom in težavami podjetja. Zelja se je izpolnila: 30. julija je bil rojstni dan tovarniškega glasila »Naša veža«, ki je hkrati prvi tak časopis v ribniški občini. V sestavkih prve številke je povedano, da izdajatelj glasila želi prispevati k čimboljši obveščenosti delavcev.

Sestavki prve številke so dokaj pestri, saj posegajo na področje nagrajevanja in kolektivno govore o samoupravnih organih, o delu sindikata in ostalih družbenih organizacij in še o marsičem. Tudi na humor niso pozabili. Prva številka da upati, da se bo glasilo s sodelovanjem članov kolektiva razvilo v dobrega obveščevalca.

Hmeljišča so oživila

V ponedeljek so oživila tudi hmeljišča na Dolenjskem. 64 ha zelenega zlata bodo obrali v Novem mestu, Sevnici, Črnomlju in Brežicah v dvasetih dneh, če bo šlo vse po sreči in če ne bo nagajalo vreme. Hmelj kaže letos kar dobro, čeprav je zadnje deževje nekoliko pokvarilo letino. Prvega dne so imela hmeljišča okrog devetsto obiralcev, ki jim zadruga plačujejo za škap obranega hmelja

po sto dinarjev, če pa se na hmeljišču tudi hranijo, pa po osemdeset. Kakor vsa leta doslej bo tudi letos ves pridelek odkupil »Hmezad« iz Zalca. Obiralci so pretežno domačini, le v Sevnici je nekaj obiralcev iz Hrvaškega Zagorja.

Precejšnjo škodo je napravila nedeljska nevihta le v Novem mestu, saj je podrla kar 13 ha žitnice, tako da je ves ta hmelj padel v blato

Jutri srečanje brežiških izseljencev

Komisija za izseljenška vprašanja pri občinskem odboru SZDL Brežice prireja jutri, 14. avgusta, sprejem za izseljence, ki so na obisku v domovini. Rojake iz tujine vabi najprej na ogled muzeja, nato pa na skupno kosilo v gostilni v Veliki Dolini.

Iz brežiške občine prebiva v tujih deželah 177 izseljencev izpred leta 1941. Lani jih je obiskalo domače kraje 37, letos pa 42. Največ

jih pride iz Kanade in Združenih držav, nekaj pa tudi iz Evrope. Trenutno se jih mudi v občini 15. Petkovo organizirano srečanje bo zanje prav gotovo zanimivo. Spoznali se bodo med seboj in v sproščeni razgovoru s predstavniki Socialistične zveze zvedeli marsikaj, kar jih zanima o naši družbeni ureditvi. Ob ogledu muzeja se bodo seznanili z davno in bližnjo preteklostjo rodnega Posavja. Predvsem bo zanje zanimiv novo odprti oddelek ljudske revolucije, ki prikazuje delez Posavja v narodnoosvobodilnem boju. Videli bodo dokumente o trpljenju in žrtvah naših ljudi v zadnji vojni in njihovo junško pot v upor.

Družbeni del srečanja je napovedan v Veliki Dolini v domačem okolju lepo urejene podezelske gostilne pri Bišaniču. Tam se bodo razpleli pogovori o stari in novi domovini izseljencev in gostje bodo dobili odgovore na vsa vprašanja v zvezi z družbenim in gospodarskim razvojem naše dežele. Pot socialistične Jugoslavije k napredku jih še prav posebej zanima, saj se je med njihovo odsotnostjo pri nas veliko veliko spremenilo. Vse to naši rojaki z zadovoljstvom ugotavljajo. Veseli so, da živi njihov rod lepše življenje, kot so ga imeli nekdanj oni sami.

Vsem udeležencem petkovega srečanja želimo prijeten dan!

Kolektiv zadržavišča razume težave v industriji, vendar meni, da je steklarne objekt republiškega pomena in bi bilo torej pametneje iskati in zahtevati pomoč republike, kot pa uporabiti zanjo sredstva, ki so bila namenjena turizmu! Svet zadržavišča še vedno vztraja pri tem, da se z drugo stranjo preurejanja (Nadaljevanje na 2. str.)

Nova, moderna cesta Ljubljana-Kočevje je približala te kraje zapadne Dolenjske osrednji Sloveniji; zdaj ste iz Ljubljane mimogrede sredi teh lepih krajev v ribniški in kočevski občini, ki vlagata v nadaljnji razvoj turizma precej svojih sredstev in sposobnosti. Na fotografiji: most nad železnico med Žlebičem in Ortnekom.

Naj bo hladno ali vroče, delo se ne ustavi. Fantje in dekleta iz obeh brigad v Mokronogu tekmujejo med seboj, kdo bo boljši, kdo bo prihodnji dan nesel na delo in domov prehodno zastavico. Meter za metrom na terenu (vseh vrst kategorij) se prebija jarek za cevovod proti pitališču v Martinji vasi. — Na sliki: skupina brigadir iz MDB Milana Majca, preden so ji izmerili dnevni učinek. — Več o delu požrtvovalnih brigad v Mokronogu berite na 11. strani današnje številke našega lista!

Samo od obljub se ne da živeti!

Kako je z nadaljnjo izgradnjo Dolenskih Toplic?

Z nedograjenim turističnim objektom je več težav in nevednosti kot s katerokoli nedograjeno tovarno, ugotavljajo v Zdravilišču v Dol. Toplicah. S tem da je končana I. stopnja preurejanja, z II. stopnjo pa ni moč nadaljevati, ker sredstva niso zagotovljena, ni dosežen poseben napredek. Promet se je letos zelo povečal, turistov je vedno več, kolektiv pa le s skrajnimi naporji dosega, da se gostje dobro počutijo in ne opazijo težav, ki nastajajo zaradi neuskladenih zmogljivosti. Osojbe se je naveličalo večnih obljub: »Prihodnje leto, ko dobimo sredstva, bo boljše...« Nekaj vzroka je v tem, ker morajo zdaj delati veliko več kot pred preurejanjem, ko so bile zmogljivosti kuhinje, restavracije in razpoložljivih ležišč vsaj kolikor toliko uskladene.

Z dosežanim preureditvijo (končana je I. stopnja) so pridobili v dveh novih nadstropjih kopalniškega doma 80 ležišč. Tam sta 2 apartmaja ter nekaj enoposteljnih sob v vsakem nadstropju pa so kopalnice, ki so jih v stavbi doslej močno pogrešali. Da bi laže doješli težave, ki jih mučijo, so v zdravilišču pred nami razgrnili načrte.

V kopalniškem domu bo hospitalij za bolnike

Zdravilišče se bo po že izdelanih načrtih razvijalo v zdraviliški in turistični center. V kopalniškem domu bo hospitalij, kjer bodo stanovali samo bolniki in invalidi, ki bodo na zdravljenju. Največja pridobitev v tej stavbi je lesen vgrajeno dvigalo, ki so ga doslej težji bolniki in invalidi zelo pogrešali. Dvigalo bo volilno pripomoglo k bolj-

šemu počutju gostov, razprav o tem, koga dabi v edino sobo v prtiličju stavbe, pa ne bo več...

V drugi stopnji preurejanja je v načrtu gradnja zveznega trakta, ki bo povezal obe dosežani stavbi in segej še malo dlje. V njem bodo medicinski in terapevtski prostori, glavna recepcija, nova, sodobno opremljena kuhinja, 2 restavraciji (400 in 200 sedežev) ter družbeni prostori (delikatna bar, točilnica, klubski prostori itd.).

Mar je umestno investicije za turizem uporabljati za industrijo?

Načrti za II. stopnjo preureditve vije zaenkrat v zraku... Sredstva (vsega 616 milijonov) so bila zagotovljena, toda zaradi težav pri gradnji novomeške steklarne jih je občinska skupščina namenila za gradnjo steklarne.

Vreme

od 13. do 23. avgusta
Okoli 14., 20. in 21. avgusta večje deževje z ohladitvijo, v ostalem lepo, vendar nestalno vreme s krajevnimi nevihtami in plobami. Po 21. avgustu lepo.
Dr. V. M.

Integracija le po notranji ekonomski logiki

Otdod se integracija mora in more razvijati edino le po notranji ekonomski logiki na podlagi proizvodnih in družbenih interesov podjetij oziroma delovnih kolektivov, ne pa na podlagi birokratske centralizacije in administrativnega združevanja podjetij, kar najpogosteje povzroči avtarkizem, razbije in zoži trg, zavira gospodarski razvoj in duši samoupravljanje ter povzroči še večje zapiranje v lokalne in republiške meje.

Iz smernic za predkongresno aktivnost komunistov.

Kaj se zgodi z integracijo, do katere pride na vrat na nos, brez potreb-

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

ni ekonomskih in drugih analiz, je nazorno pokazal primer »Farmisa«. Lahko da je bila tudi ta integracija, kakorkoli je doživela slab konec, v skladu z družbenim interesom obeh kolektivov, vendar ta očitno ni bil spoznan, ker se sicer stvari ne bi odvijale po poti, ki je vodila stran od sožitja. Treba je namreč upoštevati dvoje: notranjo ekonomsko logiko, ki spodbuja integracijske procese, in družbeni interes, ki izvira iz spoznanja večine članov kolektivov, da bo imel od integracije določene koristi. Obstaja pa lahko tudi integracija kot objektivna zakonitost, ki pa se je kolektiv še ne zaveda. V takem primeru je bilo vsako posiljevanje samo škodljivo. Kolektiv, ki se ne zaveda, da je integracija, kakor je rečeno v smernicah, objektivna zakonitost, ki izvira iz razvoja tehnologije, iz potreb moderne, velike in racionalne proizvodnje, notranje delitve dela, specializacije in kooperacije v raznih obli-

kah, iz potrebe po skupni razširitvi notranjega trga in izvoza, razvoja znanstveno-raziskovalnega dela, sporazumevanja glede investiranja na podlagi delitve dela itd., vidi v vsakem poskusu posiljenega združevanja nevarnost, da bi bile okrnjene njegove pravice.

in ta nevarnost je marsikdaj tudi stvarna, zlasti še, če izvira iz pobud oziroma teženj birokratske centralizacije.

Vsak poizkus integracije na podlagi birokratske centralizacije prej ko slej doživi polom. Taka birokratska centralizacija ima lahko različne pojavnostne oblike, skoraj vedno pa so njena posledica okrnjene samoupravne pravice članov kolektivov. Če se kolektiv taki deformirani integraciji, ki začenja služiti prestižu tega ali onega, postavi po robu, je to samo znamenje zdravega občutka za razlikovanje tega, kaj je resnično napredno in kaj zavira proces demokratizacije. Integracija, ki ne omogoča krepitve materialne podlage samoupravljanja, samostojnosti in odgovornosti neposrednega proizvajalca in upravljavca pri odločanju o vseh problemih podjetja, ni na dobri poti, da bi lahko dlje časa živela. V takem primeru je zaman vsako naštevanje materialnih rezultatov, poslovnih uspehov, dobrih del skupnih služb, zakaj integracija v pogojih takih družbeno-ekonomskih odnosov, kakršni so pri nas, je čisto nekaj drugega, je drugačna kvaliteta kakor pa integracija v kapitalističnem svetu.

Res je, da neuspehu te ali one integracije lahko botrujejo čisto osebna nesoglasja nekaterih vodilnih ljudi. Če se zavoljo tega podre skupna streha, pod katero pa živita dva, vsak vase zaprta kolektiva, to nikakor ni samo dokaz nesoglasij med vodilnimi ljudmi, temveč obenem tudi znamenje še

Dva dogodka sta v zadnjih dneh pretresla mednarodno javnost: ameriška letala so bombardirala postojanke Severnega Vietnama, turški avioni pa so tolkli grške vasi na Cipru. Nato so vrnili Grki milo za drago, obstreljali so turške vasi. Turška in grška vojska sta oboroženi z ameriškim orožjem...

Mednarodna morala je padla sedaj na najnižjo stopnjo, v mednarodni politiki so se uveljavile metode kolonialnih veselij iz 19. stoletja. Takrat so Anglija, Francija, Italija, Amerika intervenirale kjerkoli so bili njihovi »interesi« ogroženi.

Tako so zasedli Francozi Alžirijo, Maroko, Italijani Etiopijo, Angleži Južno Afriko. Angleške bojne ladje so intervenirale v Perzijskem zalivu, demonstrirale so svojo moč v kitajskih vodah. To je bila topovska diplomacija.

Američani se v Latinski Ameriki, Aziji opirajo na dolarsko diplomacijo. Z dolarji vzdržujejo pri življenju stare režime na Južni Koreji, v Južnem Vietnamu, na Formozi, njihov zaveznik v Jugovzhodni Aziji je tudi Siam, sedanja vlada v Laosu je v bistvu proameriška, na njeni vesti je, da se državljanska vojna v Laosu še ni končala.

Američani so skušali z dolarji in topovi ustaviti kolo zgodovine v Aziji. Ta politika vodi nujno v intervencijo. Ameriška diplomacija se ne more sprijazniti s tem, da so na svetu Kitajska, Kuba, Vzh. Nemčija.

Zdaj, v letu predsedniških volitev, so ameriške politične metode še posebej surove. Johnson hoče dokazati, da vodi »boljšo vietnamsko po-

litiko« kot bi jo njegov nasprotnik Goldwater, če bi bil sedaj v Beli hiši. Napad ameriških letal na petrolejske baze Severnega Vietnama ni bil v nobenem sorazmerju z napadom severnovietnamskih čolnov na dve ameriški ladji. Bil je kazenska sankcija v pravem kolonialnem stilu.

Zlovešča znamenja

Tudi turška vlada zdaj zatrjuje, da je bil napad na grške pozicije na Cipru edini način, da je opozorila na svoje pravice, svoje interese. Če bi se ta metoda vsesplošno uveljavila, bi postalo mednarodno pravo kmalu navadna krpa papirja, vsak bi lahko delil pravico. To bi bil zakon džungle, zakon močnejšega. Taki zakoni pa ne smejo veljati v svetu, vrnili bi se v temni srednji vek.

Zakaj govore toliko o mednarodnem sožitju, mirnem reševanju sporov! Prav tisti, ki se sklicujejo na ta načela, jih sedaj grobo kršijo. Ironija usode je, da ameriška intervencija v Tonkinškem zalivu ni rešila nič. Vojaško še morda nekaj, ameriški viri zatrjujejo, da so ameriška letala uničila 5 baz petroleja in motornih čolnov. Američani so uničili četrtino petrolejskih rezerv Severnega Vietnama. To je gotovo velik minus za Severni Vietnam.

Toda — kaj so dosegli s tem? V Južnem Vietnamu nič! Korupcija kraljuje naprej, agrarno vprašanje je ostalo nerešeno, brezposelnost je tu, gverilci gospodarijo v delti Mekonga, ene največjih azijskih rek — edino morala južnovietnamskih vojakov je dobila novo injekcijo. Koliko časa bo ta delovala?

Res je, Johnson bo dobil nekaj sto tisoč glasov več na predsedniških volitvah — toda Amerika je izgubila veliko v svetu. So topovi v Tonkinškem zalivu res streljali za Johnsona? Bombardiranje ameriških letal ni namreč približalo konec vojne v Vietnamu, oblaki se kopičijo naprej, na meji med Južnim in Severnim Vietnamom se zbirajo nove čete. — Južnokorejski generali govore o pohodu na sever.

Smešno, je dejal ondan Ho Chi Minh, predsednik Severnega Vietnama, še doma, v okolici Saigona, ne morejo napraviti reda. Toda, koncentracije vojske vzbujajo tudi skušnjave. Upajmo, da se južnokorejski generali ne bodo prenašli... Tudi Cankajšek, ubežni general na Formozi, govori od časa do časa o naskoku na kontinent, o maršu na Peking, vendar teh »groženj« nihče ne jemlje resno.

Incident na Cipru se bo gotovo kmalu poravnal, postal bo preteklost, Ciper je le otok v Sredozemlju. Toda incident v Tonkinškem zalivu, pred vrati Kitajske, bo še dolgo visel kot senca na nebu.

Ne gre za Vietnam, gre za Jugovzhodno Azijo, za področje, kjer se borita za vpliv bogata Amerika in ambiciozna Kitajska, organizirana v vojaške komune. Oblaki v Aziji ne obetajo za bodočnost nič dobrega.

ne spoznanih skupnih koristi. V podjetjih, ki bi se združila na podlagi proizvodnih in družbenih interesov delovnih kolektivov, osebna nesoglasja med vodilnimi ljudmi ne bi mogla zavreti pozitivnega integracijskega procesa. Prej bi se taka nesoglasja razreševala tako, da bi moral kak posameznik zapustiti podjetje, kakor pa da bi kolektiv dovolil rušiti stavbo, zgrajeno na trdnih integracijskih temeljih.

Pravijo: Kolektiva se ne bi razšla, če bi bila natančno seznanjena s pozitivnimi rezultati integracije... Da nista bila natančno seznanjena s sadovi integracije, je dovolj zgovoren dokaz, da skupna streha ni bila postavljena na dovolj trdne temelje.

Kaj v takem primeru preostane kolektivoma? Predvsem to, da vsak zase še enkrat premisli, ampak tokrat za res s svojo glavo, brez kakršnegakoli posiljevanja in botrovanja, ali notranja ekonomska logika njunih podjetij zares narakuje tesnejše skupno sodelovanje ali morda združitev, kaj si lahko obeta od take integracije in kako bi si morala organizirati skupno življenje, da se kasneje ne bi šla, kdo je koga »koloniziral«. Ne bi se smela pustiti zavesti, da bi jima drugi razpenjali skupno streho nad glavo, ker bi se spet utegnilo zgoditi, da bi se zavoljo trhljih temeljev prej ko slej podržala. Bolje je, da si sama postavi trdne temelje,

na katerih bi imela integracija dovolj trdno oporo. Predvsem komunisti se morajo zavedati očitne resnice, da je danda-

našnji še najbolj trdna ti sta hiša, ki jo začno graditi od spodaj, iz temeljev, ne pa od zgoraj, pri strehi.

SAMO OD OBLJUB SE NE DA ŽIVETI!

(Nadaljevanje s 1. str.) nadaljuje, in doslej še ni sprejel sklepa o prenosu sredstev...

Z na novo pridobljenimi 86 sobami B kategorije) v kopalniškem domu so gostje zelo zadovoljni. Vsega imajo zdaj 266 ležišč, kuhinja in restavracijski prostori pa so enaki kot prej in občutno premanjšni. V polletju je lani 60-članski kolektiv ustvaril 35

milijonov prometa (od tega 3,5 milijona din deviz) in imel pri tem blizu 6 milijonov din izgube. Letos šteje kolektiv 70 ljudi, ustvarili pa so 56 milijonov prometa (od tega okoli 10 milijonov din deviz) in zaključili periodični obračun po daljšem času brez izgube!

Promet se je povečal zgolj z naporj osebja

Res je, da so nekaj prispevala nova ležišča, pretežno del pa je le ustvaril kolektiv s svojo pridnostjo! Kuhinja in restavracijski prostor so komajda zadoščali do prej, ko je bilo v zdravilišču 180 ležišč! Ker prihaja vsak dan več turistov, se mora osebje nadevati truditi, da gostje — tako penzionisti kot turisti — ne opazijo težav, ki jih povzročajo neuskладeni zmogljivosti.

Razen tega se obeta zdravilišča v septembru in oktobru obisk številnih turistov, na kar so pogodbe že podpisane. Tuji, pa tudi domači turisti niso več zadovoljni zgolj s hrano, kopejo le ležiščem. Na dopustu iščejo zabavo in sprostitve, obojega pa jim v Dol. Toplicah sedaj ne morejo nuditi toliko, kot bi bilo želeli. Vse kaže, da bo treba nemudoma zagotoviti investicijska sredstva, ki so bila kolektivu odvzeta. Tudi v turizmu je treba v korak s časom, samo od obljub pa kolektiv ne more živeti!

● Priprave za mednarodno posvetovanje. Moskoviška Pravda je ondan objavila daljši članek, katerem so zavzela za mednarodno konferenco delavskih partij. To naj bi bila sredi drugega leta, prvič pravilna konferenca pa naj bi bila še letos decembra. Ni gotovo, če se bo kitajska partija udeležila tega mednarodnega posvetovanja.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● Kmetijske organizacije po vsej Jugoslaviji se že pripravljajo na jesensko setev. Pa nikar misliti, da so začele s pripravami malce prezgodaj! Čaka jih namreč težka in odgovorna naloga: pridelati milijon ton več pšenice kakor letos. Da bi lahko pravočasno naskočili to nalogo, je treba dovolj zgodaj izvršiti vse potrebne priprave. Na vsak način se moramo pripraviti leto odkrižati uvoza, ki nam žre tako dragocene devize.

Kaj je treba vse pripraviti, da bi lahko začeli pravočasno z jesensko setvijo? Predvsem se je treba pravočasno eskrbeti z umetnimi gnojili, da se ne bo treba jeseni izgovarjati na vse mogoče, samo nase ne. Poročajo, da je dve tretjini planiranih umetnih gnojil že v skladiščih kmetijskih organizacij. Kaj pa naša skladišča, ali jih tudi že polnimo? Zavedati se je treba, da bomo lahko izvršili tako odgovorno nalogo le, če bomo zagotovili popolnejšo uporabo agrotehnike. Za 2,1 milijona hektarov površin bo treba priskrbeti tudi dobro seme. Pristojni činitelji izjavljajo, da ga bodo lahko zagotovili, nekaj dobrega semena pa bodo tudi uvozili. V tujni bodo kupili tudi ustrezno število traktorjskih gum in drugih delov, ki jih primanjkuje.

Prav bi bilo, da bi o vsem tem razmislile tudi kmetijske organizacije na našem območju.

● Zaradi olajšav, ki so jih dobile gospodarske organizacije, ki se ukvarjajo s pridelovanjem in prometom z vinom, so vsi pogoji, da se vino v nadrobni prodaji poceni za 40 do 50 din pri litru. V Istri so gostinci že pocenili vino. Kaj pa drugod? Ali bi radi, da bi vino čakalo v kleteh novega pridelka? Iz-

kušnje nas uče, da se to ne izplača. Vsaka-ko je boljše vino prodajati ceneje, kot ga imeti drugega v kleti.

● V Preboldu v Savinjski dolini je bila nedelja posvečena hmeljarjem. Ceprav je bilo kisló vreme, je dan hmeljarjev vseeno predstavljaval nekakšen uvod v obiranje hmelja. Ob tej priložnosti so odpri v Preboldu tudi turistično razstavo. Pravijo, da ni več daleč

ALI SE ŽE PRIPRAVLJAMO?

dan, ko bodo začeli z obiranjem hmelja tudi na Dolenjskem in v Beli krajini. Ali smo že pripravili vse potrebno?

● Na Limu bo v prihodnosti deloval sistem 14 hidrocentral, ki bo velikega pomena za jugoslovansko gospodarstvo. Dve izmed 14 hidrocentral, Kokin brod in Bistrica, sta že zgrajeni na Uvcu, pritoku Lima. Tretja hidrocentrala, ki so jo začeli graditi 1. 1962, bo dograjena ob koncu leta 1966. Za njen pogon bodo zajezili vodno silo na Limu pri Podpečih. Letno bo dajala približno 216 milijonov kWh električne energije.

● XV. mednarodni kongres za uporabo psihologijo, ki so se ga udeleževali priznani psihologi iz celega sveta, je te dni končal z delom. Nasploh sodijo, da je bil kongres nadevse uspešen, precej tudi zavoljo dobre organizacije, za katero so tako vneto skrbeli organizatorji — jugoslovanski tovariši. Kon-

gres jim je za to skrb izrekel prisrčno zahvalo. Delegati so izjavljali, da se bodo izkazali za gostoljubja, lepote Slovenije in dobrih ljudi še dolgo spominjali. S posebnim zadovoljstvom so tudi ugotovljali, da je ljubljanski kongres znatno prispeval k medsebojnemu zblizevanju psihologov Vzhoda in Zahoda. Mnogi priznani psihologi so si takega sodelovanja iskreno želeli.

● Letos naj bi zgradili 125 tisoč stanovanj, kar je dober obet, zaradi katerega marsikdo na skrivaj ali pa glasno upa, da bo kmalu rešen stanovanjske stiske. Dela pri stanovanjski graditvi dobro napredujejo. Gradbena podjetja zatrjujejo, da je proizvodnja gradbenega materiala zadovoljiva. Primanjkuje le cementa, ki ga bo treba nekaj uvoziti. Edina večja senčna stran letošnje stanovanjske graditve — kakor tudi prejšnja leta — je še zmeraj majhen delež montažne gradnje, čeprav je za spoznanje večji kot lani.

● Petdeset mladinških delovnih brigad tretje izmene je mesec dni pomagalo graditi jadransko magistralo med Kolašimom in Bjelem poljem. Brigadirji teh brigad so se po uspešno opravljeni nalogi vrnili domov, zadovoljni in ponosni nad delovnimi rezultati, ki so jih dosegli. Normo so izpolnjevali povprečno za 235 odstotkov. Vseh 50 mladinških delovnih brigad je bilo že drugič proglašeno za udarne. 48 brigad je dobilo najvišje priznanje letošnje akcije — plaketo »Mladost — ustvarjalnost — socializem«. — Priprani smo, da bo prav tako uspešnih tudi 50 srednješolskih in študentskih brigad, ki so prispele na gradbišče te dni in ki bodo pomagale graditi jadransko magistralo do 5. septembra.

Sposobnim delavcem strokovno znanje, podjetjem pa nujno potrebne kadre!

Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela v Novem mestu se vključuje v sistem strokovnega izobraževanja

V našem listu smo že pisali o delu in doseženih uspehih zavoda. Danes si ogledjmo, kaj pripravljajo na zavodu za sezono 1964 do 1965.

Ker je glavna naloga zavoda strokovno izobraževanje kadrov v gospodarstvu, omenimo v prvi vrsti oddelke tehniških šol. Odpril bodo oddelke tehniških šol strojne, elektro in lesnoindustrijske stroke. S tem se že četrtič odpirajo v Novem mestu večerni oddelki tehniških šol. Kakor smo že poročali, so pri absolutenti strojnega, elektro in lesno-industrijskega oddelka že diplomirali. Sedaj teče pouk v 2 oddelkih strojne stroke in

I oddelku lesnoindustrijske stroke.

Za nove oddelke, ki bodo odprti v jeseni tega leta, so se na razpis najbolj odzvali obrati Iskre v Novem mestu, Sentjerneju, Semiču in Žužemberku, iz katerih se je prijavilo 15 kandidatov za strojni oddelke. Iz ostalih podjetij pa se je prijavilo v strojni oddelki 10 kandidatov in v elektro oddelku 5 kandidatov. Novoles je prijavil 17 kandidatov za lesnoindustrijski oddelki, 13 kandidatov za ta oddelki pa se je prijavilo iz drugih podjetij.

Začeli bodo tudi s poukom v oddelku za gradbene delovodje. Za ta od-

delek je prijavljenih 20 kandidatov.

Tako se bo pri zavodu v večernih oddelkih tehniških šol v sezoni 1964-65 strokovno izobraževalo 137 delavcev iz proizvodnje.

Poleg tega bo pri zavodu tudi več seminarjev za izredne slušatelje Višje ekonomske - komercialne šole v Mariboru. Za tiste, ki želijo postati izredni študenti navedene šole, pa nima jo popolne srednje šole, bo zavod pripravil seminar za pripravo na sprejemne izpite. Za ta seminar se je že prijavilo 15 kandidatov.

Pripravljajo tudi izredni študij na I. stopnji fakultete za strojništvo, za ka-

terege se zanima okoli 20 strojnih tehnikov.

Tako nastajajo in se vedno bolj širijo za naše področje nujno potrebne dopolnilne oblike strokovnega šolstva, ki omogočajo sposobnim delavcem pridobiti si želeno strokovno izobrazbo, podjetjem pa nujno potrebne strokovne kadre.

Na zavodu so nam povedali, da se vpis v večerne oddelke tehniških šol in v gradbeno delovodsko šolo še nadaljuje do 15. avgusta, da bi omogočili še drugim interesentom vpis v šolo.

Vodstva podjetij in kadrovske službe naj se enkrat razmislijo o tem, ali ne bi kazalo iz njihovega kolektiva še koga poslati v šolo.

V vseh oddelkih bodo začeli s poukom v času od 10. do 15. septembra.

Zavod pripravlja tudi obsežen program strokovnega in ekonomskega izobraževanja proizvajalcev in vodilnih kadrov v podjetjih, kakor tudi program ekonomskega izobraževanja za organe delavskega samoupravljanja. O tem pa bomo več pisali v eni izmed prihodnjih števil našega lista.

Obrat Podpreska razrezuje les za potrebe drugih inlesovih obratov ter za domači trg

INLES v Podpreski: razširitev pomeni popolno rekonstrukcijo

Na obratu INLES v Podpreski je zaposlenih 41 delavcev, njihova proizvodnja pa je omejena na žaganje jelovega in bukovega lesa ter izdelavo pralnikov (ročnih pralnih strojev). Hlodevino razrezujejo za potrebe ostalih obratov ozir. za domači trg. Letošnji proizvodni plan 87 milijonov bo obrat verjetno prekoračil za približno 20 odstotkov. V prvem tromesečju so že realizirali 20 milijonov dinarjev. Kolektiv dela

v zelo težavnih pogojih, razširitev proizvodnje ali vsaj izboljšanje pa pomeni zanje popolno rekonstrukcijo, gradnjo novega obrata. Na to pa v sedanjih pogojih ne morejo misliti.

Osebnih dohodki zaposlenih so se letos v primerjavi z lanskim letom precej izboljšali saj bo po novem pravilniku najnižji 23.000 din. Delovne norme so planirane realno in bodo s presežanjem dohodke lahko še popravili.

Že zdaj premalo delavcev?

Po podatkih Zavoda za zaposlovanje delavcev v Novem mestu išče v novomeški občini konec julija zaposlitev 160 ljudi. Med njimi je samo 6 moških, ki so invalidi, vse ostale pa so ženske. Gospodarstvo v občini pa išče 150 moških delavcev, predvsem za potrebe kovinske industrije. Novomeška steklarska tovarna bo razen tega do konca letošnjega leta potrebovala še 200 moških delavcev. Zaradi zmanjševanja investicij je bilo v juliju že čutili upadanje potreb po sestitih upadajočih se občinskih delavcih v gradbeništvu, saj je v občini prenehala delovati razmerje 150 sezoncem, največ iz gradbeništvu.

da se je v novomeški občini do konca julija letos zaposlilo na novo 994 moških in 578 žensk ali za približno 200 odst. več kot določa družbeni plan za 1964! Največ žena je našlo zaposlitev v razvijajočih se obratih Iskre v Sentjerneju in v Žužemberku.

Od 2893 ljudi, ki so se letos zaposlili s posredovanjem zavoda, jih je zapustilo delovno razmerje 1321. Približno 50 odst. gre pripisati normalnemu odlivu, preostanek pa sezoncem (okoli 300) in ekonomski fluktuaciji kvalificiranih delavcev v industriji, ki se selijo iz podjetja v podjetje z željo po večjih osebnih dohodkih.

Pri tolikšnem številu letos zaposlenih lahko trdimo, da so rezerve delovne sile na podeželju v novomeški občini že izčrpane. Moških delavcev, ki bi prišli v upoštevek za zaposlitev, skoroda več ni, nekaj žensk pa je še v sentjernejski dolini, v neposredni bližini Novega mesta in v Novem mestu. Tako naglo zaposlovanje, ki ni uskladen z družbenim planom, bo treba vsekakor zaveziti, saj ga ne moremo in ne smemo prepuščati stihiji. Kmetijstvu že tako prima-

njuje delavcev; še posebno težko bo letos na primer najti obiralce za hmelj. Poleg tega so se terciarne dejavnosti v našem gospodarstvu komajda začele razvijati, prav te pa potrebujejo največ delovne sile. Kje bomo dobili delavce zanje, ko bo treba te dejavnosti v skladu z razvojem razvijati hitreje kot doslej. Na približno račune, in na trditve, da imamo v gospodarstvu zaradi stare tehnologije in neizpopolnjene organizacije dela še dovolj rezerv (po trditvah nekaterih okoli 2000 ljudi) se pač ne moremo naslanjati. O zaposlovanju bo treba resno razpravljati in tudi tukaj uvesti disciplino!

Izvoz strojev za kemično čiščenje

Na poznanskem sejmu je jugoslovansko podjetje »Pobeda« razstavilo več vrst strojev, med drugim stroje za kemično čiščenje. Za te je bilo na Poljskem tudi največje zanimanje. Največji kupec teh strojev je prav Poljska, kateri je naša država že do zdaj prodajala navedene izdelke, letos pa je sklenila pogodbo o prodaji nadaljnjih 89 takih strojev. Stroji, ki jih bo kupila Poljska so avtomatski in polavtomatski.

Skrb za kadre v ribniški občini

Nikdar ne smemo pozabiti pomembne in že velikokrat na najrazličnejših krajih poudarjene ugotovitve, da ni materialnega napredka in bogastva ne za skupnost in ne za posameznika brez večje, cenejše in rentabilnejše proizvodnje in da vsega tega ni, če nimamo na razpolago dovolj strokovnih delavcev. Zato še vedno velja, kadar govorimo o napredku, dvigu proizvodnje ipd., naša največja skrb strokovnemu usposabljanju in izpopolnjevanju proizvajalcev ter šolanju novih in novih strokovnih delavcev.

V ribniški občini se že dalj časa pripravljajo na sistematično analizo o kadrih v delovnih organizacijah, politiki štipendiranja in trošenju sredstev, ki jih gospodarske organizacije razporejajo za izobraževanje (2,5 odst. od izplačanih osebnih dohodkov). Občinska kadrovska komisija je imenovala tudi posebno strokovno komisijo, ki bo v tem mesecu obiskala delovne organizacije in analizirala njihovo skrb za strokovne delavce. Izdatno pomoč potrebujejo predvsem manjše delovne organizacije, ki nimajo urejene kadrovske službe.

marsikje pa se kadrovske službe ukvarjajo predvsem s sprejemanjem in odpuščanjem delavcev.

Nujno je tudi ugotoviti zasedenost delovnih mest po sistematizaciji ter število strokovnjakov, ki naj bi v naslednjem sedemletnem obdobju izpopolnili tista delovna mesta, na katerih delajo sedaj ljudje z nepopolno strokovno izobrazbo. Naloga komisije je, da istočasno ugotovi, kako delovne organizacije upoštevajo zadnje priporočila Glavnega odbora SZOL o štipendiranju.

V delovnih kolektivih je treba ustvariti tako vzdušje, da bodo proizvajalci, koder še niso, spoznali pravi namen štipendiranja in zavzeli pravičen odnos do strokovnjakov, štipendije pa naj bodo stimulansi za uspešnejše delo študentov, se pravi, da morajo biti odvisne od njihovega uspeha. Po drugi strani pa je treba zagotoviti v skladu z rastjo osebnih prejemkov take štipendije, ki bodo omogočale študentu lažji študij in se bodo približevale realnim življenjskim stroškom. Prav pri tem umajo nekateri kolektivi slab odnos do zviševanja štipendij.

Pri delu komisije bodo morali sodelovati tudi člani samoupravnih organov, da bi tudi oni lažje sestavili sedemletni plan strokovnega izobraževanja in izpopolnjevanja. V analizi, ki jo bo napravila komisija, bo zajeto tudi stanje v občinski upravi. Naloga, ki sedaj prihajajo na upravne organe, zahtevajo, da se bo leta v prihodnje strokovno krepila, na vseh področjih pa je treba povečati zanimanje za strokovno izpopolnjevanje na delovnih mestih. V nekaterih delovnih organizacijah je čutili, da opuščaajo kriterije za strokovnost (npr. opuščanje potrebnih strokovnih izpitov).

Komisija je priporočila upravnim organom, naj organizirajo kadrovske službe. Za doslej je komisija pripravila nekatere analize, vendar zaradi pomanjkanja strokovnih delavcev v upravi zaključke počasi rešujejo.

S tem sklepom kadrovske komisije je storjen pomemben korak, da bi v občini dobili boljši pregled nad stanjem v zaposlovanju strokovnjakov, štipendiranju in izvajanju take politike, kakor jo priporočajo višji organi.

ALI BOMO PILI CENEJŠE VINO?

(Nadaljevanje s 1. str.) vsakdo sam, če upošteva, da prodajajo proizvajalci pri nas vino po približno 150 dinarjev liter.

Občinski odločki o prometnem davku so večinoma v celoti izrabili možnosti, ki jim jih je nudil dosednji predpis o prometnem davku. Nekateri občine so pozneje svoj prometni davek znižale (na primer novomeška). Okrajna skupščina v Ljubljani

je že sprejela priporočilo, naj bi občinske skupščine predpisale za gostinstvo prometni davek od litra vina in alkoholnih pijač. Po predlogu naj bi predpisale največ 50 din prometnega davka od litra vina, 40 din od litra piva, 200 din od litra žganja in 250 din od litra ostalih žganih pijač. Dotok v občinske proračune ne bo nič manjši, ker se bo potrošnja zaradi nižjih cen prav gotovo pove-

čala, občinskim proračunom pa pripade odslej celotni prometni davek, medtem ko so poprej dobile le 75 odst. od davka za prodano vino in 63,2 odst. od davka za prodane alkoholne pijače.

Cene vina in alkoholnih pijač bodo lahko v gostinstvu nato nižje ne le za 5 odst., za kolikor je zmanjšan prometni davek, ampak tudi za več, ker gostinci ne bodo več plačevali prometnega davka od svoje režijske. To bo v prid potrošniku, pa tudi gostincem, saj bo prometni davek kot davčna obremenitev razporejen enakomernje kot doslej. Upamo lahko tudi to, da bodo gostiča začela točiti kvalitetnejša vina, kar smo doslej pogrešali. Morda bi kazalo vztrajati pri tem, da tudi v gostinstvu uvedemo kalkulacijske cene, ki bi bile pod kontrolno inšpekcijskih organov.

V vročih poletnih dneh se vsakomur prileže vrček hladnega piva. Na novi način predpisani prometni davek bo lahko poceni pivo vsaj

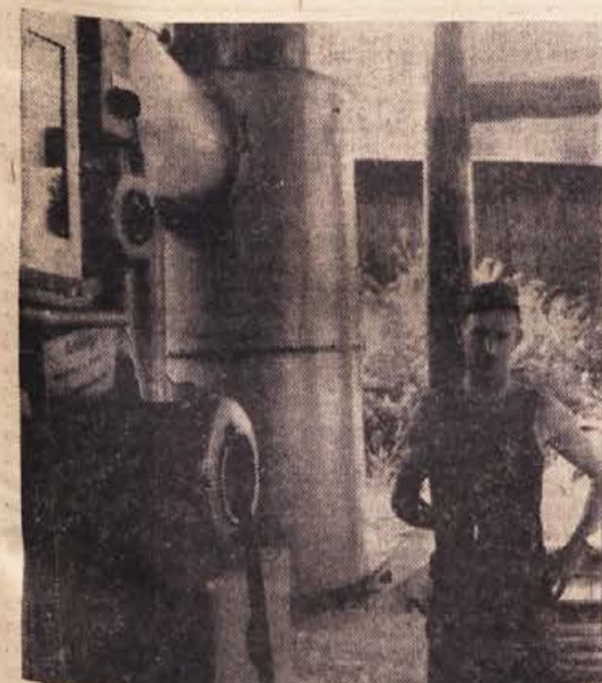
za 10 din pri litru. V bodoče bi vsekakor morali stremeti za tem, da bi smatrali pivo za osvežilno pijačo in ne za alkoholno, saj ga tako ocenjujejo povsod po svetu. Na občinski skupščini v Novem mestu smo zvedeli, da se nagibajo k temu, da bi v novem odloku o prometnem davku od vina in alkoholnih pijač upoštevati priporočila okrajne skupščine. Upamo, da bodo temu zgledu sledile tudi vse druge občine na našem področju.

Novo mesto: zaradi dežja slabši promet

Ponedeljkov prašičji sejem je bil zaradi tega, ker je v nedeljo deževalo vse do nočnih ur, dosti slabši kot sicer. Naprodaj je bilo le 412 manjših in 6 večjih prašičkov, od katerih je bilo prodanih 331. Kupcev je bilo dovolj, izbire pa bolj malo, zato so cene takoj nekoliko narasle. Tokrat so prodajali manjše pujske po 7.000 do 11.500 din, za večje pa so zahtevali 12.000 do 22.000 din.

Na GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU v hali D za Akademskim kolegijem smo odprli skladišče z malo prodajo stavbenega pohištva. Tam lahko nabavite vrata in okna priznanih proizvodnih podjetij, ravno tako tudi vse vrste parketa ter melanit in lesomal plošče.

Pred letošnjo žetvijo je kmetijska zadruga iz Trebnjega na Mirni montirala sušilnico za žita. To je prva sušilnica za žita na Dolenjskem, dobavili pa so jo iz Nemčije. V napravi je možno sušiti vsa žita, ker lahko regulirajo temperaturo. Letos so brez najmanjše okvare posušili nad 90 ton pšenice. Kot je povedal Ludvik Abina iz Mokronoga, ki upravlja stroj, je sušilnica velika pridobitev za kmetijstvo, ker zagotavlja, da so žita res primerna tako za setev kot za mletje.

19 let PD Emil Adamič v Mokronogu

«Kulturno-prosvetno delo v Mokronogu se je po končanju vojne začelo po vrstni ravnanjski šole Pavla Herbsta iz vojske. V septembru 1945 je začel z vajami moški pevski zbor, sestavljen iz preživelih pevcev predvojnega pevskega zbora. Nastopal je 27. 4. 1946 na proslavi obletnice OF z Ljukovo pesmijo «Ti vjeka» in češko narodno «Jaku sem si...» Tako beremo v natančno pisani kroniki PD Emil Adamič.

Devetnajst let je od takrat. Devetnajst let z vsemi velikimi in za našo družbo nad vse pomembnimi dogodki. Devetnajst let od prve pesmi moškega zbora do dejavnosti, ki ni več vezana le na proslavo delovnih zmag in obletnice zgodovinskih dogodkov, marveč je že zdavnaj preživelja kampanjstvo. Sicer pa prosvetno društvo ne bi iz-

vršilo svojega poslanstva, če bi ne živelo s politično, gospodarsko in kulturno rastjo družbe.

Ozrmo se samo na dejavnost tega prosvetnega društva v preteklih petih mesecih. 12. aprila je bil v domu Svobode v Mokronogu prirejen veselji večer. Prireditelj je popolnoma uspela in je v pripravljani in izvajani programu bilo angažiranih več kot trideset članov društva ali tretjina celotnega članstva. Dalje je zabavni ansambl z uspehom nastopil na medobčinski reviji v Ormožu, sodeloval v programu «Pokazi, kaj znaš» v Trebnjem in igral na svečanosti ob sprejemu trebanjskih pionirjev v vrste mladine. V juniju je planiran tudi javni nastop društva v Trebnjem, za kar je program že našturjen.

Ce nastejemo le nekaj težav: oddaljenosti nastopajočih članov, različne delovne čase, pomanjkanje primerne literature, strokovnega kadra in tehničnih pripomočkov, potem lahko rečemo, da so rezultati lepi.

Na drugi strani pa npr. šahovska sekcija, ki je tudi del tega prosvetnega društva, obstaja samo na papirju, čeprav ima skoraj idealne pogoje za organizirano delo. Knjižnica že nekaj mesecev ne dela zaradi bolezni knjižničarke, kar pa nikakor ne more biti opravičilo. Tudi klub še vedno ni našel pravega mesta v kulturnem življenju Mokronožanov. Časopisi, šahovske garniture in televizor so premalo za pravo klubska življenje. Popularna predavanja, literarni večeri, čajanke, organizirani razgovori, to je samo nekaj načinov

za vsebinsko obogatitev in razgibanost klubskega življenja. Mislim, da je precej neprijetna ugotovitev, da ljudje (predvsem mladi) zabijajo prosti čas po gostilnah in hodijo v cerkev, medtem ko je prostorna klubska soba tako rekoč prazna. Izgovor, da nimamo izkušenj, je slab. V Jugoslaviji je nešteto klubov, ki premagujejo podobne težave in bi radi izmenjali izkušnje.

Možnosti torej so. Potrebna je večja iniciativa, elastičnost in širina v aktivnosti. S pozitivno posameznih sekcij, z rednim delom odborov, iskanjem sodobnih metod dela itd. bomo pritegnili v vrste aktivnih prosvetarjev še večje število delovnih ljudi. To pa je tudi ena izmed nalog prosvetnih društev.

S. PECEK

Enakopravnost

Musliman sreča prijatelja, ki udobno jezdi po pripekajočem soncu na oslu. Zraven njega utrujeno stopica zagrnjena žena. «Kam pa, kam?» ga vpraša prvi in oni na oslu odgovori: «Ženo peljem k zdravniku! Nekaj je bolna.» Zgodbo smo že velikokrat slišali in se ji nasmejali. Dobra šala, smo si mislili in se spomnili na korenine preteklosti, na zaostalost in našo demokracijo in žensko enakopravnost, priborjeno v revoluciji s potoki krvi. Pri nas česa takega ni več, smo si oddahnil in bili ponosni...

Pa je! Povsod okrog nas. Vedno znova srečujemo primitivizem najhujše vrste, ki navadno pride pred sodišče, največkrat pa ostane prikrit. Odnos moža do žene, njegovo srednjeveško pojmovanje ženske biti, možovo skoraj suženjsko ravnanje z »boljšo polovico«. Najraje ničesar ne opazimo, češ, saj to je njuna stvar; obrnemo se proč in skušamo pozabiti.

Kot golobčka sta bila, ko sta se »jemala«. Kmalu pa je pokazal pravi obraz; da bi pokazal, kdo je gospodar, jo je začel preganjati, pretepati. Dovolj je bilo, če se je oglasila z drugim možkim... Da bi bila krotka, je spet pretepel. Ni gledal, kam pada. Ni videl objokanih oči in ni slišal njenih prošelj, zakaj vse to...

Vdano je prenašala tepež. Dolgo. Potem je prekipelo in šla je tja, kamor bi morala iti že davno. Na sodišče.

Se je bal, da bo dobila oblast nad njim? Se je varoval pred matriarhatom?

Morda. Pri tem pa je pozabil, da je ženska prav tako človek kot on, da ima enake pravice. Da ni le zato, da dela, gospodinjo in rodi otroke. Vse to je pozabil ali morda tega niti vedel ni. Tudi svojih nečloveških, živalskih nagonov se ni zavedal.

Dajmo, naj ne bo ženska enakopravnost le beseda, postane naj kri in meso! Škoda, da še vedno govorimo o ženskih pravicah; te so ženske izbojevale v krvavem boju, le priznati jih je treba, prenesti v življenje, v slehernega človeka, v vsak dom in družino. To je človeško...

F. GRIVEC

Dohodek gor, kultura dol!

LUDVIKA SLAKA, predsednik občinskega odbora Rdečega križa v Trebnjem, ni težko najti. «Tam, za tisti-

Slak nadaljeval najin razgovor. «Naša organizacija (ZB) si prizadeva rešiti posamezna vprašanja, kakor to dovoljuje možnost. Prvenstveno pa obravnava zaposlovanje borcev in stanovanjska vprašanja. Najmanj so vsega deležni borci, ki se preživljajo na kmetijah. Prizadevamo si, da bi ti dobili vsaj dobro zdravstveno zaščito.»

«Ampak napredek je že viden, kajne?»

«Je. Zlasti zadnje čase se stvari izboljšujejo. V načrtu je stanovanjski blok za borce. Ta gradnja težav ne bo odpravila, jih bo pa občutno ublažila. Sicer pa — začelo se je, pravim. Upam, da bo zatem borcem kanila še kakšna izboljšava.»

«Je to želja ali napoved?»

«Oboje hkrati. Vse je odvisno od sposobnosti občine, od njenega dohodka. Ta se z leti vidno veča. Več močnih podjetij je, na katera polagamo upe.»

«Mimogrede — katera so po vašem mnenju taka v Trebnjem?»

«Litostrzejev obrat in Kemo-oprema. Sam sem ogret za Kemo-opremo, ker je to eno najbolj perspektivnih podjetij.»

«Torej si je treba zapomniti predvsem to ime?»

«Nikakor ne. Tisti, ki živijo malo dalj časa v Trebnjem,

smo priča hitremu nastajanju novega. Nova podjetja kar rasejo. Ljudje se zaposlujejo in prilagajajo sodobnemu življenju z vsemi njegovimi zahtevami.»

«Koliko časa ste v Trebnjem?»

«Nepretgoma od septembra 1955, tako da sem doživel kasnejše združenje občin v sedanjo trebanjsko.»

«Kaj je v tem času napredovalo in kaj nazadovalo?»

«O napredku sem, mislim, govoril že prej. Zdaj bi povedalraje o tistem, kar je nazadovalo. Po mojem mnenju je nazadovala predvsem kultura. Pravo mrtvilo imamo. Človek bi pričakoval, da bo s tem drugače, obratno, ker se materialna osnova hitro povečuje. — Tudi turizem ne predstavlja tega, kar bi moral. Ni človeka, ki bi skrbel za to panogo. Kaže, da na splošno ne znamo ceniti turističnega dinarja. Ko so gradili avtomobilsko cesto, smo se bali, da bo šla mimo nas in se turizma tukaj ne bo dotaknila. Zdaj je drugače, pripravljani pa vendarle nismo. Upajmo, da se bodo stvari le izboljšale!»

«Priljudim sem mu in z njim in vsemi občani vred zaželel, da bi bilo v trebanjski občini čim manj pomanjkljivosti, zato pa večji in hitrejši napredek.»

IVAN ZORAN

Visoko odlikovanje primarija dr. Otona Bajca

Pred nedavnim je predsednik občinske skupščine Novo mesto Sergej Thorževski izročil primariju novomeške bolnišnice dr. Otonu Bajcu najvišje jugoslovansko delovno odlikovanje: Red dela z rdečo zastavo. Predsednik republike ga je odlikoval za dolgoletno strokovno udeleževanje v zdravstvu in za velike uspehe, ki jih je dosegel pri opravljanju humanega

zdravniškega poklica in mu dodelil odličje na katerega je hkrati z njim in kolektivom bolnišnice lahko ponosna vsa dolenska javnost. Primariju dr. Otonu Bajcu tudi naše prisrčne čestitke z iskreno željo, da bi še naprej tako uspešno kot doslej opravljal svoje plemenito poslanstvo!

mi rdečimi vrati sem, če me boste kaj obiskali, mi je pojasnil svojčas, ko so mu preselili pisarno v nove prostore. Trebanjoem je bolj poznan kot aktivist Zveze združenj borcev.

Ko sem vstopil, je imel pri sebi stranko. Nekemu fantu je pojasnjeval, kako je z invalidskim dodatkom.

«Zakon je zakon, je rekel, ko je fant odšel. »Potrebe so večje kot možnosti, zato ne more biti vse rešeno, kakor bi kdo želel.»

«Borci še vedno nimajo vsega urejenega, je tovariš

Kri, ki rešuje življenja

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transtajski postaji: Bogdana Kovačič, Marija Tramle, iz »Kriš«, tovarne zdravlil, Novo mesto; Bojan Ceh, Avgust Berus, Anica Pavlin, Marija Zupanc, člani kolektiva Novoteks, Novo mesto; Alojz Fink, Franc Junter, člana kolektiva Pionir, Novo mesto; Ivan Hraščar iz splošne bolnice Novo mesto; Marjan Pavliha, član kolektiva osnovna šola Suhor; Angela Vovk, član kolektiva osnovna šola Gaberje; Ivan Slavenc, član kolektiva Kremen, Steklarna, Bršljin; Ivanka Barbič, Stelka Jerman, članici kolektiva Novoles, Novo mesto; Reza Sušarič, Ana Osterman, Ciril Jamovič, člani kolektiva Standard, Novo mesto; Marija Klobočar, gospodinja iz Stranske vasi; Anica Retelj, gospodinja iz Cegelnice; Tončka Košir, član kolektiva Železniška postaja Novo mesto; Anica Mugerli, član kolektiva Iskra, Semič; Jože Jakše, član kolektiva Vodovod, Novo mesto; Cveto Paderšič, član kolektiva Kremen, Novo mesto; Martin Rukše, član kolektiva Gosad, Novo mesto; Alojz Miklič iz Tehnične sekcije Novo mesto; Marija Bohte, član kolektiva Novoteks, Novo mesto.

Milan Šepetavc:

Iz skupnih borb Kozjanskega in Zagorskega odreda

V manjši hiši sredi vasi je imel štab bataljona sestanke. Danes je prispel sem tovariš Janez, ki ga je poslal Kozjanski bataljon. Borci — Zagorci so o Janezu govorili z največjim spoštovanjem. Mnogi so ga poznali iz boja pri Jesenju. Nosil je brzostrelko, ki mu jo je za hrabrost podaril general Matetič, komandant X. korpusa. — Janez se je s kurirjem Zmagom prebil čez mejo, da bi se z zagorskimi partizani dogovoril o skupnem napadu na oporišče Sveti Peter pod Svetimi gorami. Zdaj je sedel med člani štaba bataljona in z njimi proučeval možnosti za napad.

«Ti, tovariš komisar, poznajš oporišče Sv. Peter?» se je Janez obrnil k komisarju Zagorskega bataljona.

«Da, zato predlagam, da bi napadli z dveh strani. Zasede lahko postavimo v Srebrnjaku in pri Sokolu.»

«Proti Podsedri pošljemo močnejšo patrolo, je posegel komandant Zagorcev.

Načrt je bil izdelan in četni komandirji so prejeli potrebne ukaze, da bi pripravili vse potrebno za napad. Komandant Ivica Družinac je kar pri mizi narekoval zapoved: «19. decembra 1943 o polnoči je treba nasilno prekoraciiti Sotlo in takoj iz premika napasti sovražnikovo oporišče Sv. Peter z vzhodne in severne strani. Z zahoda bodo napadle enote Kozjanskega odreda.»

Pred štabom bataljona je stal komisar z Janezom iz Kozjanskega bataljona. Komisar se je zanimal, kako je na Kozjanskem.

Ves zaskrbljen se je Janez ozrl proti nebu na tisto stran, kjer je bila Slovenija. Nezaдовоilen je kimal, da se bo vreme poslabšalo. Komisar je občudoval tega junaka, očeta šestih sinov, ki se že dolgo bori z Nemci na najtežjih položajih. Janezovo lice je bilo razoran od neprespanih noči in skrbi za družino, ki so mu jo Nemci odpeljali neznanu kam. Toda oči so se mu le-

sketale z mladeniškim sijajem.

«Janez, povej, imamo kakšnega svojega človeka na Bizeljskem?» je vprašal komisar.

«Ni jih veliko. Vsega nekaj družin.»

«So vsaj poštene?»

«So, a se zelo bojijo Besarabcev in Kočevarjev.»

Med pogovorom ju je dežurni obvestil, da je bataljon zbran in da ju pričakujejo.

V sobi in na hodniku večje kmečke hiše so se borci kar gnetli. Bilo jih je precej, soba pa je bila premajhna. Ko sta vstopila, je živahen pomenek ponehal, le tovarišica Marija se je v kotu pripravala z mitraljezom Jožetom o večerajšnji borbi.

«Tovariši, je pričel komisar, »nadaljujemo večerajšnjo konferenco. Naša naloga je prekoraciiti mejo in pomagati tovarišem Slovincem v boju proti skupnemu sovražniku. Glejte, prišel je hrabri tovariš Janez in prinesel bratške pozdrave trpinčenega,

»vendar hrabrega slovenskega ljudstva in svojih borcev.«

Vsi so z navdušenjem pozdravili ta sklep. Komisar je rekel Janezu, ko sta prišla iz hiše: »Najbolje je, da se odpočiješ, kajti nocoj te čaka še dolga pot. Moral boš biti previden, ker bodo Nemci nocoj na meji prav gotovo pomnožili straže in patrole.»

«Ne boj se, to ne bo prvič. Prišel bom preko Sotle, čeprav bo tam Nemec od Nemcu. Jutri zvečer jim pa damo, kar jim gre. Samo da vrage ne zavohajo naše namere.« Po kratkem premolku je dodal: »Borce pa imate, borci. Kar veselje jih je gledati, te odločne mladeniče.»

Medtem je kurir sporočil komisarju, da ga v štabu čaka tovariš Sterenec. Pozdravil se je z Janezom in urno stopil proti štabu. Tu je sedel Roda, sekretar okrajnega komiteja iz Klanjca.

«Zdravo, Roda! Kdaj si prispel? Je kaj novega?»

«Prišel sem pravkar. Veš, organizacija AFZ našega okra-

ja vam pošilja voz perila, nogavic in rokavic, da ne boste zmrzovali. Slišim, da se pripravljate za tja čez, je Roda pomignil z glavo proti Sotli.

«Da, Kozjancem gremo pomagat. Perilo in nogavice nam bodo pa kar prav prišle. Ženam smo res hvaležni. Povej mi, prosim, kje in kdaj bi lahko vse to prevzeli?» je veselo vprašal komisar.

«Lahko prav kmalu. Voz je že na poti iz Tuha. Pošlji mu nekaj ljudi naproti, da ga slučajno ustaši, ki so v Klanjcu, ne bi zajeli.»

V vasi je bilo vse na nogah. Intendant Račič je delil perilo, nogavice in rokavice, njegov pomočnik Pero pa je pripravil suho hrano. Borci so, vsi veseli, otipavali tople flanelaste srajce in volnene rokavice ter se živahno pogovarjali. Komandant čete Vilček pa je nezadovoljno godrnjal, češ kako je škoda lepih srajcev, ko bodo čez uro polne »tankov«. Seveda je mislil uš!

Stemnilo se je, noč pa je bila hladna. Ob Boča je pihal mrzel veter in podil črne oblake proti vzhodu. Tišina je od časa do časa pretrgal pasji lajež. Nenadoma je nebo zažarelo od rakete, ki so

jo izstrelili nekje za Cesar Gradom. V odgovor raketi se je oglasil težki mitraljez. Na robu vasi, na poti v dolino, je ostro zaklical stražar.

Borci so spali po hišah oblečeni in opasani, kajti ob enajstih ponoči je bilo treba vstati. V štabu bataljona je gorela petrolejka, nad njo grnjeno karto pa se je sklalnjal operativni oficir Janko in s šestilom nekaj meril ter računalo. Na klopi poleg peči je spal komandant bataljona, na tleh, na slami, pa komisar. K njemu se je stisnil mali kurir Rudek in lahko podhrteval v snu. Nenadoma je stražar pred hišo s krepkim pozivom nekoga zaustavil. Dežurni oficir bataljona, komandir druge čete, je prišel, da prebudi bataljon.

Cez čas je bil bataljon se postrojen in pripravljen na odhod. Predhodnica z operativnim oficirjem Jankom je odšla pred dobre pol ure.

Celo kolone se je že približalo Sotli. V tem so se videli obrisi mostu. Tu je predhodnico čakal operativni oficir in javil, da je v karavli okrajne reke nekaj Nemcev. Komandant bataljona je hitro ukazal četnim komandirjem, ti pa so se takoj porazgubili v temi in odšli k svojim četam.

Živ prikaz velikega časa

Ob otvoritvi oddelka ljudske revolucije v posavskem muzeju

V Brežicah so minulo nedeljo zabeležili dva pomembna kulturna dogodka: odprtje muzejskega oddelka ljudske revolucije in galerije slikarja Franja Stiplovskega. Ob slovesnosti so se zbrali v muzeju predstavniki spodnje-posavskih občin in gostje iz Celja in Ljubljane. Muzejski oddelki ljudske revolucije je odprl sekretar za kulturo in prosveto SR Slovenije Miloš Poljanšek, ki je v svojem govoru označil pomen te javne manifestacije, zrasle iz večletnega načrtnega strokovnega dela muzejskega vodstva.

Novi muzejski oddelki posreduje obiskovalcem podoben občutje in ljudi v velikem občudju ljudske revolucije. To doboj Poljanšek je poudaril, da se predel Spodnjega Posavja s to pridobitvijo uspešno uveljavlja tudi na področju kulture, kar hkrati potrjuje potrebnost obstoječe muzejske ustanove. Z delom za najširšo skupnost, a kulturno tvornostjo bo muzej lahko Posavju še veliko nudil. Svoje kulturno poslanstvo pa bo zmogel le, če bo v naslednjih letih dobil bistveno

večjo kadrovsko in materialno pomoč.

Tov. sekretar je prisotne seznanil tudi z muzejskimi prizadevanji pri nas in v svetu ter pri tem poudaril, da prihodnost ni v večanju števila muzejev, ampak v njihovi krepitvi in aktiviranju. Muzej brez ustreznih strokovnjakov in potrebne materialne osnove ni pravi muzej. Osnova za pravilen razvoj muzejskih ustanov je načrtnost, ki pa je skromna kadrovska zasledba ne more zagotoviti. Osnutek novega republiškega zakona o financiranju družbeno-političnih skupnosti obeta ustanoviteljem in soustanovljem kulturnih zavodov več možnosti za njihovo vzdrževanje in izpopolnjevanje. V sedemletnem perspektivnem programu naj bi se v okviru možnosti tudi za posavski predel izoblikoval jasen koncept nadaljnjega razvoja muzejske dejavnosti.

Novi oddelki je razkazal gostom ravnatelj Posavskega muzeja prof. Stanko Skalca, ki mu gre za prizadevno večletno delo in trud za čimbolj celovit prikaz revolucionarne

ga obdobja vse priznanje. Oddelek mu je uspelo urediti z zelo majhnimi sredstvi. Preprosta veličina dobe, ki jo ponazarjajo dokumenti, se sklada s skromno eleganco notranje ureditve. Profesorju Skalcaju je pri snovanju sodelanje podobe oddelka ljudske revolucije pomagal z izvrtnimi zamislimi član muzejskega sveta inž. arh. Francji Filipčič. Ravnatelj se mu je za to neplačano delo ob otvoritvi javno zahvalil.

Zelo lepo je urejena tudi stalna razstava lani umrlega slikarja in prvega ravnatelja Posavskega muzeja Franja Stiplovskega. Pregled njegove ustvarjalnosti je podal ob otvoritvi slovesnosti umetnostni zgodovinar in predstavnik Zavoda za spomeniško varstvo SRS Drago Komelj. Nova galerija je skromen izraz priznanja, ki ga Posavje dolguje svojem umetniku.

J. TEPPY

Ne jezite se, če ga v trafiki zmanjka: DOLENJSKI LIST si naročite na svoj naslov!

Pet let dela poravnalnih svetov

Mandatna doba članov poravnalnih svetov se je v brežiški občini zavlekla v peto leto. Povsem razumljivo je torej, da se njihova aktivnost zmanjšuje in da so ponekod uvedli takse. V 12 poravnalnih svetih dela 70 članov in namestnikov. Med njimi je 31 kmetov, 17 delavcev, 17 uslužbenec, 3 upokojenci in 2 iz ostalih poklicev. Zenske so v teh organih slabo zastopane: izvoljeni sta bili komaj dve. Večina članov opravlja to dolžnost od ustanovitve, manjši del pa je bil izvoljen pozneje, v letih 1960, 1961 in 1962.

V letih 1962 in 1963 so poravnalni sveti obravnavali 49 kazenskih in 188 civilnih zadev. Od 129 zadev v letu 1962 je bilo rešenih 128, in sicer 105 civilnih in 23 kazenskih. Rešitev je bila uspešna v 84 primerih (71 civilnih in 13 kazenskih), neuspešna pa v 44 primerih. Poravnalni sveti so v letu 1963 obravnavali 108 zadev. Uspešno je bilo rešenih 84, brez uspeha pa 30 zadev. — V petih primerih se stranke niso držale poravnave.

Poravnalnim svetom sta odstopala nekateri zadeve tudi občinsko sodišče in okrajno javno tožilstvo v Brežicah, vendar samo v letu 1962, lani

pa nobene, ker je to vezano na takse. V mnogih primerih sta kar ustno svetovala strankam, naj se obrnejo na pristojni poravnalni svet.

Člani poravnalnih svetov niso prejeli za svoje delo nobenega povračila, zato so uvedli takse in jih doleteli po lastni presoji. Izjema je bil pri tem le en poravnalni svet. Ponekod so vpeljali takse le, če je bilo delo združeno z ogledom na terenu. Taki primeri so bili pogosti, ker je velik del sporov nastal zaradi meja in potov. Delo poravnalnih svetov se je v primerjavi z letom 1961 zmanjšalo skoraj za dve tretjini iz že prej navedenih vzrokov. Tej problematiki je na zadnjem plenumu posvetil svojo pozornost tudi občinski odbor SZDL. — Razprava je tekla predvsem o financiranju teh organov, taksah in pripravah na nove volitve. V zvezi s tem so člani občinskega odbora SZDL sklenili, da se morajo krajevni odbori Socialistične zveze lotiti kadrovske priprave in predvideti nove člane do septembra. Volitve poravnalnih svetov bodo verjetno v oktobru. Nadaljnji sklep govori o odpravi nepravilnih taks in o tem, da zagotovi redna sredstva za delo teh organov občinska skupščina. Poravnalni

sveti namreč niso organi krajevnih odborov SZDL, temveč družbeni organi za mirno reševanje sporov med občani.

Prihodnje leto — stanovanja za samske občane

Zamisel o gradnji

Razprave o potrebi po novih stanovanjih se v delovnih kolektivih in na sejah občinskih skupščin pogosto zaključijo le s sklepi o gradnji družinskih stanovanj. Ponekod jim pritaknejo tudi kako garsonjero za nepogrešljivega strokovnjaka. To pa je tudi vse in žal kaže mnogo predmalo skrbi za mlade kadre. V težkem položaju se znajdejo zlasti mlajše ženske, predvsem v večjih mestih, kjer si jih dober del prislužijo stanovanje s pomočjo pri gosposinjstvu. O velikem pomanjkanju samskih stanovanj smo slišali tudi v republiški skupščini in v nekaterih občinah so že začeli resno razmišljati o stanovanjih za samske ljudi.

Spodbuda za gradnjo samskih stanovanj je pred nedavnimi dala tudi občinska skupščina v Sevnici na predlog zborov volilcev. Tovrstne zahteve so postavili številni zaposleni občani povsem upravičeno. Sevniška občina doživlja specifičen industrijski razvoj in razmere jo silijo, da čimprej reši tovrstna stanovanjska vprašanja. Predstavniki občinske skupščine so se na seji posvetovali z direktorji gospodarskih organizacij o možnostih za gradnjo samskega bloka v letu 1965—1966. Vsi navzoči so menili, da je predlog občanov za samska stanovanja ume-

sten in da morajo delovni kolektivji izglasovati ustrezne sklepe o številu potrebnih samskih sob.

Predvideni stanovanjski objekt naj bi imel v pritličju prostore za družbeno prehrano, klubski prostor s knjižnico ter lokal za pošto ali knjigarno. V prvem nadstropju naj bi bile dvoposteljne sobe, v drugem nadstropju pa sobe z eno posteljo. To je za sedaj še neuradni predlog, čas pa bo prav gotovo prinesel ustreznejšo rešitev. Število stanovanj, ki jih bodo pripravljene odkupiti gospodarske organizacije, bo osnova za izdelavo projekta.

Zanimivo je, da je bil odziv delovnih kolektivov na obvestilo občinske skupščine o nameravani gradnji stanovanj za samske občane zelo razveseljen. Konfekcija »Lisca« je pripravljena financirati 20 sob; 15 za dve osebi in 5 za eno osebo. Jugotanim se je pripravil za 4 enoposteljne sobe, Mizarska produktiv-

Pred odhodom na pot: v sredini Alfonz Jaklič, na desni šofer SAP Rado Ferenčak, na levi pa sprevednik Franc Videnič

Ob šoferskem prazniku v Brežicah

1950. ustanovljena podružnica združenja avtomehaničkov in šoferjev v Brežicah ima 160 članov, od tega 130 poklicnih šoferjev. Na dan šoferjev je bila podružnična seja, ki se je udeležilo okoli 60 članov. Tajnik podružnice Alfonz Jaklič, ki je že 22 let šofer, je ob tej priložnosti za naš list dejal:

Podružnični sestanki so otežkočeni, ker so naši člani stalno na poti. Letos smo pripravili 6-mesečni tečaj za kvalificirane voznike, ki so se ga udeležili amaterji, traktoristi in drugi. Članji zelo neredno prejemajo Prometni vestnik (glasilo združenja). Sicer pa je precej težav zaradi nerada na cestah. Sam sam dožival na cesti Brežice-Pišce v Brežini, da so bile

železniške rampe odprte, ko je peljal brzovlak. Zaradi naporov bi morala biti pokojniška doba za šoferje krajša. Menim pa, da bi moral biti vsaj poklicni šoferji člani združenja, ker bi svoje pravice prej dosegli.

D. V.

V soboto na brežiškem sejmišču

8. avgusta je bil v Brežicah običajni prašičji sejem, kamor so kmetovalci pripeljali 510 manjših in 30 večjih prašičkov. Prodanih je bilo 342, in sicer so veljali pujski; do 3 mesece starosti po največ 490 din kg, starejši pa so dosegli najvišjo ceno s 380 dinarji za kilogram žive teže.

— (BRANKO ZUPANČ)

SEVNIŠKI VESTNIK

Matični urad Sevnica

Julija ni bilo rojstev izven rodnišnice. — Poročili so se: Dušan Filipič, strojni tehnik, in Jožeta Remič, administratorka, oba iz Sevnice; Flak Terzić, šofer iz Ljubljane, in Marija Matjaž, natakarica iz Jelovca; Maks Koprivec, elektrovarilec, in Viktorija Stih, bolničarka, oba iz Krmelej; Maks Polanc, strojni ključavničar iz Sevnice, in Manica Černe, učiteljica iz Boštanj; Anton Ilaš, avtomehanič iz Gor. Radulj, in Marija Zegels, servirka iz Nemčije.

Umrli je: Marija Lubi, socialna podpiranka iz Lončarjevega dola, 76; Janez Gregorčič, zidar iz Lončarjevega dola, 60.

NOVO V BREŽICAH

Zivilski trg v Brežicah je med najdražjimi v Sloveniji. Potrošniki to težko razumejo, saj ima mesto obsežno kmetijsko založo. Trg je kar dobro založen. Največ je naprodaj sadja. Jabolka prodajajo po 80 dinarjev kilogram, breskve po 150 in 160 dinarjev, hruške po 140 dinarjev in paradiznik po 150 dinarjev. Kilogram krompirja velja 50 dinarjev, kilogram solate 150 dinarjev, liter mleka 70 dinarjev, jajca pa po 30 dinarjev.

V prodajalnah kruha so cene zelo amerne. Bol kruh prodajajo po 118 dinarjev kilogram, med-

BREŽIŠKE VESTI

tem ko je v drugih občinah skrajno povsod po 120 dinarjev. Zemlje, makovke, slaniki in preste so še vedno po 10 dinarjev, čeprav so maralnje cene poskočile na 14

Matični urad Artiče

Julija ni bilo rojstev izven rodnišnice. Tudi porok ni bilo. — Umrli sta: Vinko Petecel, posestnik iz Artiče, 62 let, in Franciška Penič, posestnica iz Pečlo, 77 let.

Nov obrat družbene prehrane odprt

Sevniški obrat družbene prehrane se je pred kratkim preselel v nove prostore. Jedilnica ima 15 miz s po štiri stoli, prostorna pa je tudi kuhinja. V obratu se hrani precej abonentov, blizu 180 jih pride na malico, 60 do 80 na kosilo, na večerjo pa nekaj manj. Cene so ugodne, saj velja zajtrk 60 dinarjev, malica 120, kosilo 220 in večerja 150 dinarjev. Točijo tudi nealkoholne pijače in pivo. S. Sk.

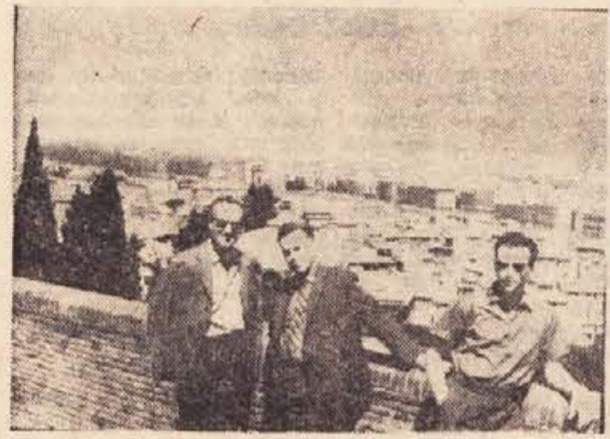

SEVNIŠKA MLADINA V MAKARSKI — Te dni se je iz letovišča počitniške zveze »Savinja« v Makarski vrnila skupina mladincev in mladinik iz Sevnice, ki je sestavljala prvo izmeno na letovanju v znanem brvaškem letovišču. Z letovanja so se vrnilo zadovoljni in polni pohval o kolektivnem življenju izletnikov. Za 490 dinarjev so imeli odlično hrano in bogato izbiro pri vseh obrokih. Razpoloženje je ustvarilo kulturno zabavno življenje, saj je vsak drugi večer igral letoviški orkester, vmes pa so navijali gramofon in magnetofon. Tudi športna dejavnost je bila razgibana. Za dopolnitev vmes tega je letovišče izvedlo tudi več izletov. Zdaj je na vrsti druga sevniška izmena od vseh štirih, ki se bodo izvršile v tej sezoni. Za letovanje se je izvršnemu odboru počitniške zveze v Sevnici prijavilo 70 mladincev in mladinik. — Na sliki: pogled na plažo v letovišču »Savinja« v Makarski. — (BRANKO ZUPANČ)

VTISI S POTI PO ITALIJI

OD BOLOGNE DO SORENTA

6
Preden smo se poslovili od prijateljev v Rimu, smo obiskali še redakcijo časopisa «Unita» in centralni komite KPI. Ogledali smo si kajpak tudi Vatikan, Forum, Koloseum in druge rimske znamenitosti. Zadnji večer pred odhodom v domovino smo obiskali Anzio, mesto, kjer so se leta 1944 izkrcali anglo-ameriški zavzniki. Tovariši iz Anzia so nam omogočili kratek izlet z motornimi čolni. Nato je

Pogled na Firence

bil sprejem v prostorih organizacije KPI. Presenetila nas je Stalinova slika na steni. Izmed vseh srečanj, ki smo jih imeli z italijanskimi komunisti, je bila to edina organizacija, kjer se niso dodeli negativne vloge, ki jo je odigral Stalin v mednarodnem delavskem gibanju. Verjetno je to zato, ker so člani te organizacije še precej znošali in ni izključen tudi vpliv Kitajcev. V Anziu je samo okrog 500 članov partije, ki dobivajo na volitvah 25 odstotkov vseh glasov.

Prizadevali smo si, da ne bi načelnili vprašanj, zaradi katerih bi se naše srečanje utegnilo sprevreči v medsebojno pretekanje. Ko so nam zastavljali vprašanja, so se zanimali predvsem za pogoje življenja delavcev v razmerah socialističnih družbenih odnosov. Niso mogli razumeti, zakaj so pri nas še razočani med razvitimi in manj razvitimi pokrajinami. Vendar pa smo opazili, da so mlajši komunisti bolj razgledani in zato tudi bliže splošni politiki italijanske komunistične partije.

Slavo od Italije je bilo ganljivo. Ko smo si z gostitelji iz Rima prijateljsko segli v roko, nas je vse prevzemal občutek, da je bil naš obisk v Italiji škroten prispevek k razvijanju koristnega sodelovanja.

FRANCE MIHALOVČAN

POMENEK NA TRAVNI GORI

»Dolgčas? Kje pa, saj nimam časa!«

Do pomenka z Lojzetom Koridišem, upravnikom doma na Travnji gori, je zelo težko priiti. Prvič zato, ker ga ni tako preprosto dobiti doma, vedno je kje na svoji upravniški poti, in pa zato, ker pravi, da bi se raje srečal v gozdu z medvedom kot pa prišel v častpiso. Zato je bil tudi tale našim pogovor ubran bolj na to struno...
Lojze je Potočan, s kožo in kostmi. Travnogorec pa je že svojih šest let. Ves ta čas vneta skrbi za razvoj priljubljene turistične in izletniške točke v hribih nad Ribnico in Sodratičjo in ima pri tem lepe uspehe. Največ pa je na Travnji gora, kakor pravi, pridobil, da z novo cesto Ljubljana-Kočevarje in na sesto od Ribnice do doma, ki je bila do- gradena lani. Če pa primerja današnji dom z onim izpred šestih let, je razlika taka kot med dnevom in nočjo. Pa še

se bo povečala, ko bi bil še finančni ministev bolj pri sebi!

Predvsem imamo premalo sob, je potočan. Prostora za vikend hišice imajo dovolj in je vsakomur zastonj na razpolago, kdor bi želel graditi (gospodarske in druge organizacije, društva itd.). S tem pa bo sedanjí vodovodki premajhen in treba bo misliti na vodovod. Z zgraditvijo ceste proti Vagovški bo dom na Travnji gori odprt tudi proti Notranjski.
»Kaj pa dolgčas? Mislim pozimi, ko si bolj sam, te ni strah?«
— »Dolgčas? Kje pa, saj nimam časa za to! No ja, pozimi smo tu res bolj sami, toda ne vedno. Med semestrnimi počitnicami pridejo na Travnjo goro šolarji iz Ljubljane (smučanje, sankanje), pa tudi sicer vedno koga zavnese pot semkaj. Vedno moram kam skotiti, pa se mi malo počitka posmijem kar pri- leže. Sicer pa imamo televi- zor, radio, telefon...«

Za promajške praznike se je okrog doma napletlo toliko turistov, kot že zlepa ne, prav tako je ob lepih nedeljah. In tedaj je treba pete kar dobro nabrusiti. Pol ure hoda od doma se rudi duod- vit razgled na Snežnik, Ris- njak, Kamniške planine in tja do Ljubljane in Triglava. Mir in lepota, kot nalahše za utru- jeni živce. Potem pa, ko polhvoj kot listja, bodo spet organizirali polbarsko noč. Takšne po domače, travnogorske. Težko je zamisliti kaj prijetnega... F. GRIVEC

Z avtobusom nad roparje

Prisebnost šoferja mestnega avtobusa je rešila plače delavcev in uslužbencev neke tovarne v Dalstomu (v skupnem znesku okrog 10.000 do- larjev), ko so blagajnika te tovarne napadli banditi.
Spfer avtobusa Roy Panter

je vodil petdeset potnikov in je videl, kako je pri maskiranih oseb sredi ceste napadla blagajnika in njegovega šoferja, potem ko so s svojim osebnim avtomobilom prestregli in zausavili tovarniški tovorni avtomobil. Panter ni niti za hip pomisljal. S svojim velikim avtobusom je obrnil proti banditom, ki so že zgrabili vrečo z denarjem. Panter se je poskušal obiti avtobus in pobegniti. Ker je vedel, da ne bo več nobenega upanja, da jih dobi, je se mu uskun- je, se je Panter s svojim avtobusom povprek postavil na cesto.

Beatlesi navdihujejo bandite

Ze nekaj dni išče kanadska policija bandita, ki je pretekli terek dopoldne z masko in lasuljo v slogu beatlesov vdrl v neko banko v Torontu in izginil z 28 tisoč dolarji. V času svoje operacije po bančni blagajni so beatleski banditi ubili bančnega nameščena. Neka prica je izjavila, da je bandit vdrl v banko s skatlo za kitaro pod pazduho, iz katere je tako izvel kel avtomatsko orožje. To je za zdaj vse, kar je znanega o tem banditu.

»Zlata mrzlica« na Labradorju

Odkar je bil kanadski mlinski predsednik Pearson pred kratkim v Londonu in Parizu, govorijo v Kanadi o esnem gospodarskem sodelovanju vseh treh držav. Pri tem bo predvsem šlo za te- meljitejšo izkoriščanje naravnih viščin kanadskega polotoka Labradorja, kjer živi na površini 1,9 milijona kvadratnih kilometrov komaj dvanajset tisoč ljudi, od katerih so tri četrtine Eskimi in Indijanci.

Labrador skriva v svojih neдрih neprecenljive naravne zaklade, ki ležijo še ne- izkoriščeni. Leta 1957 so sicer zgradili železniško progo in tudi nekaj jezov na reki Ham- iltón, toda to je bilo vse. Zdaj pa je kanadski minister- stvo predsednik ponudil Fran- ciji labradorski uran in fran- cóska vlada je takoj izrazila pripravljenoost, da sodeluje pri izkoriščanju labradorskih naravnih bogatstev.

Sončne pege vplivajo na srce

Sončne pege in eksplozije na Soncu povzročajo srčne napade. To ugotovitev je objavil na britanskem kongresu zdravnikov francoski zdravnik Marcel Pommilion, ki je priznan specialist za srce in sekretar svetovnega zdravniškega kongresa. Svoje trditve utemeljuje s tem, da je 1500 njegovih pacientov 24 ur po nastalih peгах na Soncu dobilo srčne napade. Znanstvenik je prepričan, da je delovanje srca odvisno od do- ločene vrste sončnih kozmičnih žarkov.

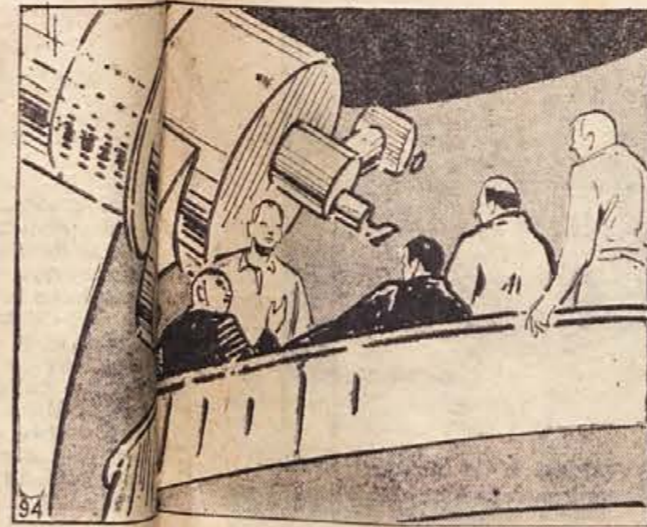
DOLENJSKI LIST V vsako hišo Bele krajine, Spod. Posavja in Dolenjske!

V kratkem nova slikanica!

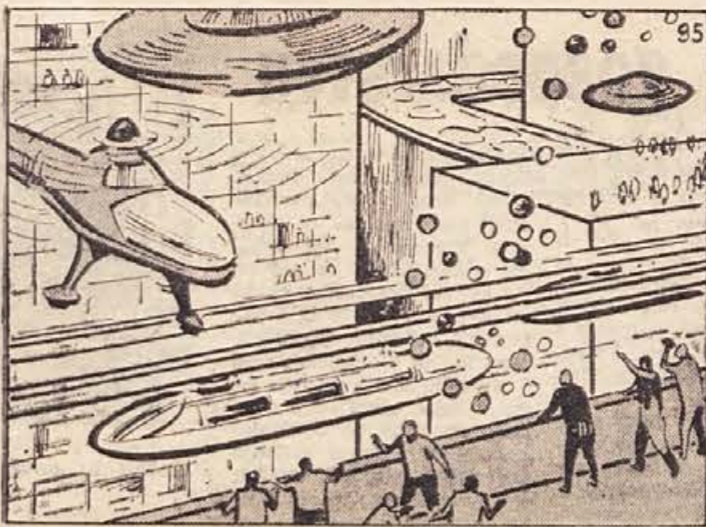
Mladim bralcem našega tednika sporočamo, da bomo v kratkem začeli objavljati novo, zanimivo slikanico: zgodbe o Argonavtih in njihovem iskanju zlatega runa.

NE POZABITE: v kratkem NOVA SLIKANICA v Dolenjskem listu!

DEČEK DUB V VESOLJU

94. Bolj pre- žljivo je bilo mnenje astronautov, da utegnjo odkriti v vesolju kakšen neznani planet. Čez kakšno leto, ko se bo astrono- mo. Glavna naloga astronautov je razvozlati koliko je staro, kako je nastalo, v kakšno smer se razvija, ali Med številnimi zvezdami in sončnimi sistemi naša Zemlja ni edina, na kateri se se razvila razumna bitja.

95. Na Zemlji je velika svečanost. Brž ko se bo zmogli, bo Zemljo obhajalo sonce, čigar žarke bodo prvič ujeli v vseмирsko zrcalo. — Vsa mesta, ki jih bo obhajalo sonce, so svečano okrašena. Zvočniki govorijo o največjem uspehu vesoljskih graditeljev. Ljudje so ga lahko dosegli šele takrat, ko so odgovorili vojnam in nesmiselnemu trošenju denarja za uničevanje. — Potem je sonce zašlo in na nebu je zasijalo drugo, umetno. Zrcalo je ujelo sončne žarke in jih poslalo na Zemljo, kjer so pregnali temo.

96. In Dub? Zopet je na morju, od koder tudi on opazuje uspeh vesoljskega zrcala. Le da ni več sam. Z njim sta žena in štiriletni smček. Inčijka je, tista novinarka, ki ga je spremljala v vesolju. — »Očka, bo vsako noč tako svetlo? Kdaj bomo potem spali?« sprašuje sinček. — »Ne, to je samo noč, ker je svečanost. Sedaj pa pojdi v posteljo,« pravi Dub. — »Pripovedaj mi o Mescicu, je poprosil otrok. — »Drugič,« je objubil Dub in pobožal sinčka, ki je že zaprl trudne očke. KONEC

Če se voda izneveri človeku...

Ze nekaj časa poročamo o umazaniji, ki se je začela te- tot pojavljati v izviru Radeš- šce in po vsakem deževju onesnažuje Radeško in Krško. Najbolj so prizadeti prebiv- valci Topliške doline, ker se njihov vodovod napaja na izviru Radešce. Voda iz vo- dovoda je po vsakem deževju najmanj teden dni neužitna, pa tudi za kuho in pra- žje.

Tukajle priteče izpod Radešce, ki je zadnje mesece povzročila vsej Dolenjski toliko skrbi, ugašena voda. V ozadju: črpališče krajevnega vodovoda za Dolenjske Toplice.

Med ljudmi kroži več- o vzrokih umazanije. Pravi- jo, da je umazana kočevskega rudnika, pa govore, da povzo- čuje umazano premogov- ro Podturna. Željko Pekar iz Dol. Topli- ce pravi: — Pravijo, da je vsak rudnik vsemu kriv, umazana pa je res tako, Ampak samo ob velikih nali- vkih in zelo malo je je bilo. Še preden je voda pritekla do Krške, se je očistila. Letos februarja pa je pritekla takšna črna kot smir. In v Krko je šla in še tam vse popacala. Če bo šlo tako naprej, ne bo prav ne za nas, ki tu živimo in rabimo to vodo, in ne za turizem v Dol. Toplicah. Do 1952, ko je bil še stari vodo- vod tu, sem ga jaz rihjal in umazanje se ni bilo. — Tako je pripovedoval Tone Zupan- čič, mlinar iz Podturna.

Žoze Fink, mlinar iz Obrha 15, je s ponosom pokazal iz- vir Obrha, ki je kak kilometer oddaljen od Radešce, in dejal: — Ta voda je boljša kot Radeška Obrh je čist, skali se kot vsaka voda, samo, če dežuje, in se takoj očisti. Pravijo, da bodo od tu naredili nov vodovod, zdaj, ko je Radeška umazana.

Janez Nardin, mlinar iz Sel pri Dol. Toplicah, je potrdil poprejšnje izjave: — Ob Ra- dešci v mlino delam že 33 let. Skozi do lani poleti je bila čista. V hudi vodi je bila tako kot vsaka umazana, pa se je, takoj, ko je upadla, očistila. Lani — mislim, da je bila enkrat poletí — pa je po manjšem dežju, ko je komaj tako narasla, da smo se lahko mlieli, prišla umaza- nija. To se je ponovilo še nekakrat, pa ne po vsakem dežju. Letos julija je bilo naj- huše: kar 14 dni se ni očis- tila! Ljudje govorijo, da gre skozi rudnik in vse močje. Zadržati leta tudi hitreje upa- da, kot je prej.

Žoze Kaps iz Dol. Toplic je menil: — Tod okoli je pre- cej kraških jam, iz katerih izpira voda razne umazanije. Ne bi dvakrat rekel, da tudi kočevski rudnik nima kaj zraven. Meni ni hudo, kadar je umazana, ker imam kapni- co. Tudi ostalim je ne odre- čem: ljudje imajo otroke, ponekod so bolniki, brez vo- de pa nihče in more biti Ra- de volje dajem vaščanom kapnico, čeprav črpalka trpi in je treba vodnjak večkrat izpirati. No, pa tista tesača je sam naredim, ker voda, kakršna je včasih, res ni užit- na!

Tone Zupančič iz Podturna

»Že pred 4 ali 5 leti se je začelo«, trdijo mlinarji — Voda je po dežju črna kot smir. Ni za pije in tudi za kuho ni! Jaz sem tu mlinar že od 1934. Poleti Radeš- ca rada presahne za toliko, da se ne da mlieti. Včasih smo imeli 3 kamne, zdaj je samo eden. Ze pred petimi leti, tako se mi zdi, se je začela pojavljati umazanija.

Marija Strniša iz Dol. Toplic: — Naš France vedno pravi, da vse to pride iz kočevskega rudnika. Voda je veli- kokrat neužitna, saj ni niti za umivanje! Ko bi Kapsa ne bilo... Žoze Kaps iz Dol. Toplic je menil: — Tod okoli je pre- cej kraških jam, iz katerih izpira voda razne umazanije. Ne bi dvakrat rekel, da tudi kočevski rudnik nima kaj zraven. Meni ni hudo, kadar je umazana, ker imam kapni- co. Tudi ostalim je ne odre- čem: ljudje imajo otroke, ponekod so bolniki, brez vo- de pa nihče in more biti Ra- de volje dajem vaščanom kapnico, čeprav črpalka trpi in je treba vodnjak večkrat izpirati. No, pa tista tesača je sam naredim, ker voda, kakršna je včasih, res ni užit- na!

Karel Turk iz Podturna upravlja črpalnico vodovoda pri izviru Radešce. — Bolj umazana voda ne more biti 12 let delam tu. Februraja letos je prišla iz izvira prav črna voda in odleje se po vsakem dežju ponavlj. Ne očisti se prej ko v 7 dneh. 14. julija letos je bila najbolj

da neužitna? Kako je z otroki, z bolniki in kako z grad- njo novega vodovoda, ki bi odpeljal to slisko, so vpra- šanja, ki tarče prebivalce in terjajo odgovor. Ljudje ne morejo živeti brez zdrave pit- ne vode!

»Voda je po dežju črna kot smir. Ni za pije in tudi za kuho ni! Jaz sem tu mlinar že od 1934. Poleti Radeš- ca rada presahne za toliko, da se ne da mlieti. Včasih smo imeli 3 kamne, zdaj je samo eden. Ze pred petimi leti, tako se mi zdi, se je začela pojavljati umazanija.

Karel Turk iz Podturna

»Vse v redu, tovariš direktor! Kar mirno podaljšajte svoj dopust, doma smo z vsem delom na tekočem!«

H. Scharpf: NA DIVJEM ZAHODU

Bill je v divjem diru jahal proti meji. Teško natovore mu je le težka sedila. Pot je bila slaba. Bill je rjovel divje kletvice, od katerih vsaka bi vernega kristjana obsodila na večno pogu- bljenje.

V neki tosetki je nenadoma stopil predenj bradat možakar in mu dal z roko znamenje, naj razjaha. Bill je spodobil konja. Tedaj pa je zazviljal za njim laso in ga ne preved nežno vrgel iz sedla. Ko se je skušal dvigniti, jo je dobil z držajem pištole po glavi, tako da so sonce, mescic in zvezde zaplesale okoli njega. Ko je šumenje in brnenje v njegovi glavi malo popustilo, ni bilo razbojnika z Billovo mulo nikjer več.

Bill je le s težavo zopet zajahal konja. Počasi se je bližal obmejni naselbinji. Bila je izumrla. Naposled je odkril pred neko hišo moža s staro vojaško čepico na glavi.

— Halo, — mu je zaklical, — kje bi našel serifa? Razbojnik me je napadel in oropal! — Serif je bil nocoj umorjen — je dejal stari mož, dvignil dva prsta k čepici in pljunil v velikom loku.

— Kje je pa Zupan? — je vprašal Bill. — Ta sedi v zaporu, ker je osumljen, da je umoril serifa, — je povedal mož mirno. — Toda obmejna mlitca je prav gotovo tu, — je nadaljeval Bill.

— Poveljnik obmejne mlitice, — je povedal mož s čepico, — je izkoristil priložnost in jo pobrisal z občinsko blagajno na varno. — Caramba, — je zaklel Bill, — kje bi lahko našel ko- ga, ki bi mi pomagal loviti razbojnika?

— Najbolje je, da se obrnete na upravnika tukajšnje- ga zavora, — mu je svetoval mož s čepico, — ta je ulovil že mnogo tolovajev, stanuje pa tu nasproti. — Bill je izročil konja možu, da malo popazi nanj, in vstopil v hišo. Ko je stopil pred upravnika zavora, je v njem takoj prepoznal razbojnika, ki ga je napadel in oropal. Urno se je obrnil in odšel zopet na ulico. Toda na nje- govo presenečenje ni bilo moža s čepico nikjer več. O- jezdi! je z Billovim konjem.

In tako se je zgodilo, da je na tej trikrat prekleti meji divjega zahoda Billa vendarle dohitela policija, ki ga je zaradi roparskega napada že tri dni zasledovala...

Miloš Jakopec in Joze Spihal

Iz Zavrča na Dolenjsko

4. julija so krajevne organizacije iz Zavrča pri Ptujju organizirale dvodnevni izlet na Dolenjsko. Obiskali so Zuzemberk, Rog in Bazo Že ter vrsto zgodovinskih partizanskih postojank. Na Rog jh je peškal domačin iz Dolenjskih Toplic Lajoze Martin. V Dolenjskih Toplicah so položili venec na grobnico padlih borec, za sprejem pa so hvalnico krajevni organizaciji RK Dolenjske Toplice, zlasti pred- sednici Aniči Dragičević. Naslednjega dne so Zavrčani obiskali še Peterče in Kumrovec. Z izleta so odnesli veliko lepih vtisov in se bodo še dolgo spominjali Dolenjske in njenih ljudi. — Na sliki: Zavrčani pred spomenikom v Zuzemberku. Tako se rade slikajo vse skupine, ki prihajajo na Dolenjsko iz najrazličnejših slovenskih in jugoslovanskih krajev, pa tudi iz tujine.

IVAN KOTOLENKO

Dokaj ugodno polletje v gospodarstvu

Na petkovi seji zbora delovnih skupnosti sprejeto priporočilo gospodarskim organizacijam, naj bi članom delovnih kolektivov izplačale 2000 do 3000 din nadomestila za podražitev - Polletni plan gospodarstva dosežen s 47,1% - Največ uspehov so dosegli v gozdarstvu, prometu, gostinstvu in obrti Iskra je najboljša

Na pomembno sejo zbora delovnih skupnosti so bili razen odbornikov vabljeni tudi direktorji gospodarskih organizacij, predsedniki delovskih svetov, sindikalnih podružnic in sekretarji ZK na območju občine. Razen teh se je seje udeležil tudi ljudski poslanec tovariš Nagode.

V letošnji prvi polovici leta izkazuje gospodarstvo obnemelj razmeroma ugoden vzpon (33,7 odst.), če ga primerjamo z istim obdobjem lanskega leta, vseeno pa je za 2,9 odst. manjši, kot je bil predviden.

Industrija je dosegla 46,8 odst. obveznosti do letnega plana, kmetijstvo 45,0, gozdarstvo 55,2, gradbeništvo 33,5, promet 50,1, trgovina 47,8, gostinstvo 50,7, obrt 50,9, v ostalih dejavnostih pa je bil letni plan dosežen s 47,1 odst.

Če upoštevamo, da so nekatere gospodarske panoge nekoliko na slabšem, kot so predvidevali, zaradi objektivnih vzrokov, (neupravičenih investicij, slabše sezone v trgovini, gradbeništvu itd.), lahko upamo, da bodo to v polletju nadoknadili.

Od vseh industrijskih podjetij je v prvem polletju najboljši uspehe v planu dosegla semiška Iskra, ki se ponša s 53,9 odst. za njo pa se vrstijo: Lič, Rudnik, Beti, Zora, Belsad in Belt. Kot je bilo na seji ugotovljeno, so se Lič, Zora in Belsad znašli v takih težavah, da v prvih šestih mesecih letošnjega leta niso ustvarili dovolj sredstev za sklade podjetja in pla-

Tapetništvo in dekoraterstvo, Marmor Gradac itd., najslabše uspehe pa so zabeležili v Mizarski delavnici Vinica, Opekarni Kanžarica ter Klavnici in mesnici.

KZ Črnomelj predstavlja celoten socialistični sektor v domači občini, že nekaj časa pa se bori s hudimi težavami. Letni plan celotnega dohodka je zadruga dosegla s 45 odst., hkrati pa ustvarila 203.000 dinarjev za sklade. Lani izguba, letos pa že nekaj na sklade - to je sicer skromen, a vendar lep napredek.

Gostinsko podjetje Črnomelj ima v občini več kot tri četrtine vsega gostinskega osrednjega podjetja. V prvem polletnem obdobju pokazalo, da manjka podjetju 332.000 din oziroma milijon dinarjev več, če bi hoteli odvesti vse prispevke na sklade. Izguba nastaja v novem hotelu Lahinja in povsod tam, kjer se hrani več abonementov. Kolektiv trdno upa, da jim bo še letos nova cesta privedla v naročje več turistov in tudi zaslužka, česar zdaj pogrešajo.

PRIPOROČAJO 2.000 DO 3.000 DIN NADOMESTILA

In osebni dohodki? V primerjavi z lanskim letom so se sicer povsod dvignili, vendar se skoro pri nobenem podjetju ne gibljejo skladno z dohodkom gospodarske organizacije in njenim planom. Najnižje dohodke so imeli v črnomaljskem obratu tovarne Beti, kjer znaša povprečje 22.082 din, najvišje pa v rudniku Kanžarici s povprečnim osebnim dohodkom 39.471 din na enega zaposlenega.

Na podlagi vseh teh podatkov se je začela razprava o nadomestilu za povečanje osebnih dohodkov zaradi podražitev. Nekatere delovne organizacije so že ukrepale, vse ostale pa bodo o tem odločale na zborih delovnih skupnosti prihodnji teden. Pri nekaterih kolektivih so se

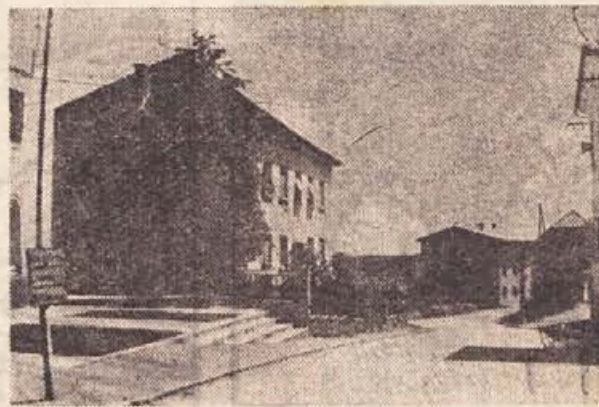
pokazale težnje, da bi izplačevali nekaterim članom manj, drugim več nadomestila, vendar so bili na skupščini mnenja, naj bi dobili vsi enako, ker so se pač cene za vse potrošnike enako zvišale. Sprejeto je bilo priporočilo delovnim organizacijam, naj bi te izplačevale od 1. avgusta, lahko pa tudi od julija dalje, vsem svojim zaposlenim 2.000 do 3.000 din nadomestila zaradi zvišanja življenjskih stroškov. Hkrati so poudarili, naj to reši vsaka organizacija zase tako, kakor ji najbolj ustreza in v skladu z možnostmi. Tako nadomestilo naj bi dobili tudi vsi socialni podpiranci, študenti itd., ki so tega najbolj potrebni.

Iz razprave je bilo razbrati, da bo marsikatera gospodarska organizacija težko zbrala potrebne vsote za izplačilo nadomestila, celo minimalno nadomestilo 1.500 din, priporočeno od ZIS, bodo ponekod težka izplačali. Če ne gre drugače, bodo podjetja, ki razpolagajo s skladi, lahko sredstva za nadomestila črpala iz teh, kjer pa skladov ni, bo seveda težje. Izhod v skrajni sili so tudi premostitveni krediti.

Kljub vsem tem težavam pa so predstavniki gospodarskih organizacij pokazali razumevanje do teh vprašanj in so izjavili, da bodo povsod skušali najti zadovoljivo rešitev.

OBIŠČITE MIRNO GORO!

Mirna gora (1048 m) je od železniške semiške postaje oddaljena tri ure hoda, ima pa tudi urejene ceste, da lahko pripelje avtobus ali tovornjak prav do doma. Celodnevni penzion na Mirni gori (odlična hrana) velja 1000 din, vendar je dom med tednom kljub temu skoraj prazen. Mnogi gredo raje na Gorenjsko ali na morje, čeprav bi se lahko prav tako lepo imeli tuka. Zlasti organizacije ZB bi lahko priskrbele takaj oddih svojim članom, saj tedenski penzion 7000 din ni previsok. Vsekakor bi kazalo o teh ugodnostih razmisliti tudi na pristojnih mestih.

Asfalt in novi stanovanjski bloki dajejo Semiču prikupno podobo

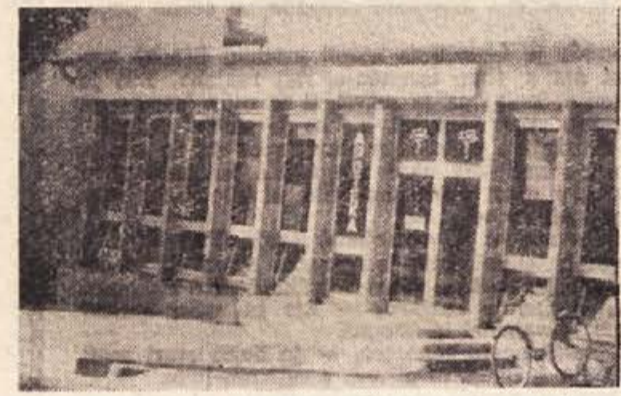
Bo res 100 ljudi ostalo brez dela?

Ze pred več meseci bi moglo priti do združitve semiškega obrata Agromel z lesno predelovalno industrijo Zora v Črnomlju, vendar je le še malo upanja, da bo do združitve sploh prišlo. Na sestanku predstavnikov obeh podjetij ter črnomaljske skupščine in skupščine Ljubljana-Center so se vse lepo zmenili in po podatkih, ki so jih agromelovci takrat navedli, je bilo v semiškem obratu vse v redu, tako da se ga Zora ni branila. Delavski svet Zore je sprejel sklep o združitvi, in ker so medtem semiški delavci prejeli samo minimalne osebne dohodke, jim je Zora izplačevala razliko do polnega zaslužka iz svojega.

Pri inventuri in primopredajnem zapisniku pa se je vse temeljito zapletlo. Ko je delavski svet ZORE prejel ta zapisnik, je takoj ugotovil, da so bili vsi podatki, ki jih je ta organ prej dobil o semiškem obratu, lažni. Zapisnik so že štirikrat zavrnili, medtem pa je delavski svet Zore razveljavil sklep o združitvi ter postavil Agromelu rok do 15. avgusta, naj uredi, kar je skuhal. Doslej pa niso v tem kolektivu pokazali prav nič dobre volje za to. Direktor Zore se je pred dnevi telefonično najavil pri Agromelu v Ljubljani, da bi se tam pogovoril o vsej zadevi, ko pa je prišel tja, ni bilo nobenega odgovornih tovarišev doma. Kolektiv črnomaljske Zore je tako ogrožen nad tako nezainteresirano Agromela, da se je odločil ukiniti vsa izplačila semiškim delavcem, dokler se stvar ne uredi.

Kaj bo s temi ljudmi - okoli 100 jih je - pa je drugo vprašanje. Za večletno pošteno delo ne dobe poštenega zaslužka, in čeravno so izkazovali vedno ugodne rezultate poslovanja v sklopu Agromela, ne vedo, kje so njihovi žulji in denar.

O vsem tem je na zadnji seji zbora delovnih skupnosti občine Črnomelj ponovno tekla beseda. Zmenili so se, da bo občinska skupščina Črnomelj še enkrat posredovala med Zoro in Agromelom, da bi razčistili nejasen položaj, in to samo semiškim delavcem na ljubo. Če so se Črnomalci doslej tako trudili, da bi prišlo do sporazuma, so se samo zaradi semiških delavcev, vendar pa je mera polna...

Pretekli mesec je bila v Črnomlju dograjena in odprta nova lekarna, ki jo vidimo na sliki. Sodobna zunanja in notranja ureditev stavbe bo omogočala kolektivu lekarne ugodnejše delovne pogoje in poslovanje, kar bo vse v prid potrošnikom zdravil.

Prihodnje leto več, pa vendar premalo!

Odborniki zbora delovnih skupnosti občine Črnomelj so na zadnji seji prejeli osnutek predračuna za leto 1965, ki so ga izdelali na podlagi najnujnejših potreb pri izpolnjevanju ustavnih določil in statuta občine. Tako zgodaj so se Črnomalci lotili tega dela zato, da bi širše družbeno-politične skupnosti na podlagi podatkov lahko obravnavale delitev sredstev tudi z vidika manj razvite komune, hkrati pa predstavljajo osnutek predračuna za vse odbornike orientacijo za prihodnje leto.

Osnutek predračuna občine Črnomelj predvideva v letu 1965 za vse dejavnosti občutno več sredstev in izkazuje indeks porasta 116 odstotkov, kljub temu pa bo v občini še vedno primanjkovalo denarja za kritje vseh potreb, ki že leta nazaj daleč preraščajo možnosti.

Matični urad Metlika

Julija ni bilo rojstev izven poročnišnice. Poročila sta se: Dimitrij Vošnjak, republiški poslanec, in Tatjana Ivačić, uslužbenka, oboje iz Ljubljane.

Umrli so: Neža Stariha, učiteljica iz Bušnje vasi, 84 let; Marija Kočvar, upokojenka iz Metlike, 86 let; Marija Bajuk, gospodinja iz Radovice, 39 let; Katarina Črnučič, invalidska upokojenka iz Metlike, 81 let; Alojz Franz, učitelj iz Metlike, 88 let; Ana Jakičević, učiteljica iz Radovic, 76 let.

Zoran Hočvar razstavlja

Te dni bo v Belokranjskem muzeju v Metliki odprta razstava mladega umetnika Zorana Hočvarja. Miadi metliški slikar je že prejšnja leta prirejal samostojne razstave, vendar le kot amater. Želja po likovnem izobraževanju in izpopolnjevanju ga je privedla na beograjsko Akademijo za likovno umetnost. Zoran je star 20 let, a ima v svoji zbirki lepo število risb, slik in grafik. Na razstavi bo Metličanom prikazal le najboljše in zanimivejše.

15 izmed 35 obrtnikov-šušmarjev se je javilo

Občinska skupščina v Metliki je sprejela odlok o dohodnini v stalnem znesku. Z njim je določena sorazmerno nizka dohodnina za obrtnike, ki so sicer v rednem delovnem razmerju, pa v prostem času opravljajo obrt. Od 35 takšnih obrtnikov, ki jih vo-

sku, ločeno evidenco, ta dohodnina pa ne vpliva na nobene izmed pravic iz zakona o socialnem zavarovanju.

Če morda posamezniki, ki se po določilih novega odloka doslej še niso prijavili, mislijo, da se bodo s tem izognili plačilu dohodnine, se motijo, ker bodo kljub temu dobili plačilne naloge za poravnavo dohodnine v stalnem znesku. To bo toliko lažje, ker so inšpekcijski organi vsem že na sledi.

Govorice o tem, da je 8000 din dohodnine na leto preveč so neosnovane. Naj povemo, da je nekaj krojač, ki sicer dela v podjetju Komet, v prvi polovici letošnjega leta naredil 6 novih oblek in zaračunal za storitev po 9000 din, za vse leto pa bo plačal 8000 din dohodnine, medtem ko je metliški krojač Avgust naredil v tem času le 2 obleki in zaračunal delo po 4500 din, o plača 36.000 din davkov na leto!

dijo v evidenci inšpekcijski organi, se jih je doslej prijavilo le 15, ostali pa še oklevajo.

Vsak, kdor v prostem času opravlja obrt, se mora javiti na odseku pa gospodarstvo pri občinski skupščini in tam dokazati, da je sposoben opravljati obrt podobno dejavnost. To lahko dokazuje bodisi z delovno knjižico, bodisi z obrtnim spričevalom in s podobnimi dokumenti. Hkrati s tem mora predložiti potrdilo delovne organizacije, v kateri je zaposlen, da mu leta dovoljuje v prostem času opravljati obrt. Oddelek za gospodarstvo izda prosilcu dovoljenje za opravljanje obrti, s tem dovoljenjem pa se zglaš nato pri upravi za dohodke. Uprava za dohodke vodi o obrtnih, ki plačujejo dohodnino v stalnem zne-

Brce in psovke namesto vzgojnih besed

O besedi človek sem že dostikrat premišljal, tako tudi zadnjič v Metliki, kjer sem doživel dogodek, ki me je zelo pretresel in ki prav gotovo ne sodi v našo družbo. Jožko iz Rosalnic, ki mu je 14 ali 15 let, si služi kruh s tem, da pomet metliške ulice. Osnovne šole ni končal, dovršil je le štiri razrede. Doma niso premožni. Tudi onega dne je potiskal voziček s smetmi, poleg njega pa je šel starejši delavec, ki tudi opravlja podobno delo. Delata pravzaprav skupaj. Starejši se je norčeval iz dečka. Ko sta pospravljala kamenje, Jožko ni takoj »skočil«, zato ga je starejši takoj obsul z brkami, klofutami in psovkami. Po vsem tem je deček dobil še kamen v nogo. To se ponavlja iz dneva v dan. Deček joče, toda kaj bi s solzami, če se zanj nihče ne potegne, če ne najde lepe besede niti v službi niti doma? In vsi smo tako človeški...
—ni

POPRAVEK

Na zahtevo prizadetega Franca Nemaniča iz Božakovega objavljamo, da je bil imenovan obsojen na novomeškem okrožnem sodišču zaradi poizkusa hude telesne poškodbe svoje žene. S tem pravljamo vest, objavljeno v 23. številki našega lista, kjer smo zapisali, da je bil obsojen zaradi poizkusa uboja. Javni tožilec ga je tega kaznivenga dejanja obtožil, vendar ga je senat okrožnega sodišča kaznoval samo zaradi poizkusa hude telesne poškodbe.

Gasilci vas vabijo v Drašiče

Prostovoljno gasilsko društvo iz Drašič pri Metliki proslavlja 16. avgusta 40. obletnico ustanovitve. Ves čas, odkar obstaja, je društvo z veliko požrtvovalnostjo opravljalo svoje človekoljubno poslanstvo in v nešteti primerih reševalo življenje in smetje prebivalcev. Posebno skrb je posebej strokovnemu usposabljanju članstva in naraščanja in se trudilo, da bi izpopolnilo tudi opremo in orodje. To je bilo tolikanj bolj potrebno, ker je bila med vojno gasilska služba v brigadno in vsem orodjem vredno požgana. Drašički gasilci smo se lotili gradnje novega doma, v katerem bi se odvijalo delo in življenje vseh družbenih organizacij na drašičkem območju. Čisti dohodek veselice, ki jo prirejamo v nedeljo, 16. avgusta, je namenjen nadaljevanju gradnje doma. Igrala vam bo godba, priredili bomo srečolov, na voljo bodo janci in odojki na račun ter dobra drašička kapijca. Vabimo vas v nedeljo, 16. avgusta, ob 8. uri v Drašiče!
Prostovoljno gasilsko društvo Drašič

Na prvem mestu v republiki

»AVTO« Kočevje se s hitro opravljenimi in solidnimi uslugami v cestnem prometu vedno bolj uveljavlja tako na domačem kakor tudi na mednarodnem trgu.

Po posebni oceni o upravičenosti do delitve novih vozil je namreč Avto v Sloveniji v cestnem prometu

namesto v začetku leta, v tem času je bilo osemnajst starih vozil v generalnem popravilu, pri delu pa jih je močno ovirala tudi huda zima. Kljub vsem težavam pa so z vztrajnim delom dosigli v prvih šestih mesecih v tovornem prometu 363 milijonov din realizacije (50,4 odstotka letnega plana), mehanična delavnica celo 60 odstotkov (138 milijonov), piščana realizacija pa znaša 54,9 odstot. (450.382.000 din).

V mednarodnem prometu so dosegli v tem času 155.279 dolarjev oziroma 44,4 odstotka plana. Zastoj je nastal predvsem zaradi sezonskega poslovanja v prvem polletju in pričakujejo, da bodo v naslednjih mesecih z lahkoto ustvarili predvideni plan v višini 350.000 dolarjev, kar predstavlja za 20 odstotkov večji učinek mednarodnega

poslovanja kot v preteklem letu. Kljub temu pa je v primerjavi z lanskim prvim polletjem realizacija v inozemskem tovornem prometu večja za 23 odstotkov. V drugem polletju se je v promet vključilo še sedem novih vozil, prav tako pa so uporabna vsa stara vozila, ki so bila prejšnje mesece v popravilu.

Doseženi dohodek je od lanskega višji za 49 odstotkov, prav tako čisti dohodek, osebni dohodki so se povečali za 39 odstotkov, ostanek čistega dohodka za sklade pa se je povečal za 3.116 odstotka ali od 209.000 na 6.535.000 din. Letos je podjetje odstopljen prispevek iz dohodka v višini skoro osemnajst milijonov, ki predstavlja precejšen prispevek k možnim podjetja za ustvarjanje skladov.

Najvažnejša in največja investicija Avta Kočevje je nabava novih kamionov, brez katerih si uspešnega vključevanja v domačo, še bolj pa v inozemski cestni promet ni moglo zamisliti. V prvem polletju so že realizirali 119 milijonov din investicij, od tega 110 milijonov za kamione in prikoliče. Z Gospodarsko banko v Ljubljani so sklenili pogodbo za kreditiranje 24 novih kamionov iz uvoza v vrednosti 251.300 dolarjev. Z nabavo novih vozil OM bo tipizacija voznega parka opravljena 96-odstotno. Velike prednosti tipizacije so se pokazale že v enem letu poslovanja. Skladiščne zaloge rezervnih delov so manjše za okrog 20 milijonov, strokovni delavci v mehanični delavnici in vozniki pa so se

specializirali in tako veliko lažje dosegajo večje uspehe glede kvalitete in kvantitete opravljenega dela.

Po doseženih rezultatih v tovornem prometu, so povedali pri Avtu Kočevje, prednjačita voznika Miklič — Djurič, ki sta v prvem polletju dosegla s svojim vozilom 18.541.000 dinarjev realizacije, sledi jima pa vozila z vozniki Kös — Vondina, Goršič — Strajnjar, Iskra Jože in Franc, Možina — Jordan, Trobec — Hribar ter Starc — Trope.

Mehanični servis, ki ima zastopstvo Zastave, Tomosa, Pretisa in splošni servis, se je v novih delavnicah in z izboljšanimi delovnimi sredstvi močno razvil, področje dela se naglo širi. Servis Avto Kočevje ni dobro znan je avtomobilistom iz kočevske — ribniškega območja, pač pa tudi iz Gorskega Kotara, Črnomolja, Novega mesta, Trebnjega in celo Ljubljane. V servisu so pred pol leta uvedli poseben oddelek za pripravo dela ter posvetili vso skrb izboljšanju delovnega procesa in normiranju del. V tem je strojni oddelek, ki ga vodi Rudi Lavrič, dosegel že odlične uspehe.

Po novih predpisih bodo ustvarili več sredstev za izobraževanje. Posledje se bo lahko izobraževalo več njihovih ljudi na zunanjetrgovinskem področju (višja komercialna šola pri DU Kočevje) in na še nekaterih drugih srednjih šolah. V glavnem pa bodo kar največ teh sredstev porabili za ožjo specializacijo ljudi na delovnih mestih, saj jim najbolj primanjkuje strokovnjakov — mehanikov.

Novi kamioni, večja nosilnost, več prevoženih kilometrov in blaga in večji uspeh podjetja!

TE DNI V KOČEVJU

Asfaltni trak v ulici Borisa Kidriča je narejen. Zdaj so vse širi stolpnice ob Rinzli lepo povezane z ostalimi bloki in prav prikopano celoto. Vsekakor je treba čimprej izločiti iz sedanega okolja zastarelo klavnico. Gradnja in montaža nove klavnice napredujejo prepočasno.

Gospodinjse so se stalno pritoževale, da je pri hlebčkih in štrucah precejšnja razlika v teži. Zaradi pritožb so začeli kruh vsakomur tehtati, kar je zelo zamudno. Ze tako dovolj dolgo čakanje v prodajalnih kruha se je s tem še povečalo, gospodinjse pa so spet razburjene. Nikdar ni prav...

Zveza borcev mesta Kočevje bo imela prihodno nedeljo pri Rožnem studencu piknik s srečevanjem in plesom. Za prireditve se pridno pripravljajo. Na voljo bodo na raznju pečeni janci in odloji ter druge dobrote. Seveda ne bo šlo brez dobre kapljice.

V Šeskovi ulici je na novo odprt prav lično in higiensko urejen vinotoč podjetja »Istras« z Reke. Vino prodajajo čez cesto. Poleg odprtih istrskih vin, ki jih točijo po 200 do 250 din, imajo tudi vsakršna vina in žgane pišjace v zaprtih steklenicah. Za ta predel mesta je novi vinotoč vsekakor koristna pridobitev.

Na avtobusni postaji je začela posloovati informativna pisarna Turističnega društva Kočevje, v kateri prodajajo tudi spominkne, razglednice, cigarete itd. Odkar je pisarna odprta, se promet iz dneva v dan večja, turisti pa posebno radi posegajo po spominkih in raz-

glednicah. Obiskovalci so začeli bolj pestro izbirati spominkov, poleg črno-belih tudi barvne razglednice in podobno. Turistično društvo se bo moralo čez zimo temneljito pripraviti in založiti z vsem potrebnim, da bo v prihodnji sezoni željdam turistov lažje ustreglo.

Delavske športne igre v Kočevju

Končan je prvi del delavskih športnih iger sindikalnih podružnic delovnih kolektivov za leto 1964. V treh panogah je nastopilo 191 tekmovalcev.

Streljanje — moški ekipno (12 ekip): 1. skuščina občine Kočevje 1.772 krogov, 2. SGP »Zidare« (Kočevje) 685, 3. Rudnik rjavega premoga 669; posamezno: 1. Kočevjar (skuščina občine) 162, 2. Hiti (Rudnik) 161, 3. Jarc (LM Kočevje) 157 krogov. Ženske ekipno: (3 ekipe): 1. Tekstilana (Kočevje) 479, 2. Prosvetni delavci 359, 3. SGP »Zidare« 338 krogov; posamezno: Trpin (Tekstilana) 110, Bešajl 110, Lampe (obe Tekstilana) 99 krogov.

Kegljanje — (16 ekip): 1. Skupščina občine Kočevje 1.2213 krogov, 2. SGP »Zidare« 2140, 3. »Itrase« (Kočevje) 2120.

Namizni tenis — moški (8 ekip): 1.—2. Skupščina, Kemična tovarna, 3.—4. Prosvetni delavec, Tekstilana. Ženske (2 ekipe): 1. Prosvetni delavci, 2. Trgopromet. V borbi za prehodni pokal vodi Skupščina občine z 80 točkami, sledi SGP »Zidare« z 58 in Kemična tovarna s 55 točkami. Drugi del se prične v drugi polovici avgusta.

Zborovanje internirancev na Grmadi

Ob sobotah in nedeljah se na Grmadi, znani turistični postojanki zbirajo mnogi turisti. Odločitev občinskega odbora ZB Ribnica, naj bo osrednja proslava internirancev iz ribniške občine in Dobrepoljske doline na Grmadi, je torej razumljiva.

Zborovanje internirancev bi moralo biti prvotno v nedeljo, 9. avgusta, pa je bilo zaradi slabega vremena preloženo na 16. avgust. Interniranci se bodo tega dne zbrali ob 10. uri dopoldne na Grmadi nad Ortnekom. Brezplačen prevoz z ribniške in sodaške strani je zagotovljen. Združenje borcev NOV iz Ribnice vabi vse nekdanje internirance in zapornike, ki so trpelj po italijanskih in nemških zaporih in taboriščih, naj se zborovanja udeležijo.

Sindikati o nadomestilu za podražitev

Pred kratkim je bil pri občinskem sindikalnem svetu v Ribnici posvet, na katerem so razpravljali o zadnji podražitvi in v zvezi s tem o dodatku, ki ga bodo izplačale gospodarske organizacije svojim članom kolektiva. Govorili so tudi o rekreaciji — telesno-kulturni in športni dejavnosti

računih, ki naj pokažejo, kolikšen vpliv imajo spremembe, povzročene s temi ukrepi, na realni standard. Posebno pozornost pa je potrebno posvetiti delavcem z nižjimi osebnimi dohodki.

ObSS je mnenja, naj bi nadomestilo za povečanje življenjskih strošev izplačali v vseh delovnih organizacijah vsaj od dneva podražitve, če ni možnosti izplačila za ves julij. Prav tako priporočajo, naj bi nadomestila znašala 2 do 3 tisoč na osebo, in sicer tako, da bi osebe z nižjimi prejemki prejele več, tiste z višjimi pa manj.

Nadalje je bilo v razpravi načeto vprašanje povečanja produktivnosti ter uvažanja dveh oziroma tretje izmene.

REŠETO

v delovnih organizacijah in izobraževalnem programu delavske univerze v Ribnici.

Občinski sindikalni svet je priporočil gospodarskim organizacijam, naj bi kompenzirale povišanih življenjskih stroškov slonelo na realnih

SOS ZA OTROŠKI VRTEC

Otroški vrtec v Ribnici gostuje že vrsto let v osnovni šoli. Na šoli pa so že tako na tesnem s prostori. Zato so sklenili, da si mora vrtec poiskati prostor drugje.

Prostora, kjer naj bi bilo dnevno v dobrem varstvu pod nadzorstvom vzgojiteljice 30 in več predšolskih otrok, stanovanjska skupnost Ribnica, v čigar sestavi spada vrtec, ne more najti. Vsi dosedanj poskusi da bi za malčke dobili prostor, so spodleteli. Če se ne bo našla kaka rešitev ali če ne bo upravnih odbor osnovne šole odločil izvršitev sklepa, se bo vrtec znašel v kritičnem položaju. Upravičeno lahko zapisano, da imajo pristojni krogi premalo politične potrebe otroškega varstva. Kaj nam bodo pomagale lepe besede o otroškem varstvu in skrbi za otroke v statutu krajevne skupnosti, če ne bo niti osnovnih pogojev za razvijanje otroškega varstva!

Menimo, da je treba vprašanje otroškega varstva v Ribnici odločneje postaviti na dnevni red. Naša družba posveča otrokom, katerih starši so zaposleni, vedno večjo skrb, prav tako tudi podjetja, kjer so starši zaposleni. Otroški vrtec je postal v Ribnici nujna potreba, zato si niti misliti ne moremo, da bi zaradi pomanjkajna prostorov vrtec ukinit. Naprosto, vrtec naj bi sprejel vse več otrok. Sprejel pa bi jih, če bi imel prostor. Menimo, da bi se

morala najti rešitev za ribniški vrtec. Starši in tisti, ki so odgovorni za delo vrtca, to upravičeno pričakujejo.

Zavzemati se za javnost planiranja

V vrsti predkongresnih svetovanj so se pred kratkim sestali v Ribnici komunisti, ki delajo v krajevnih organizacijah Socialistične zveze. Razgovora, ki je nakazal vrsto konkretnih problemov, s katerimi se bodo morala spopasti vodstva organizacij SZDL, se je, žal udeležilo malo vabljenih.

Razprava se je kljub vrsti problemov zasukala predvsem na delo zborov volivcev, odnos občinskih organov do predlogov volivcev ter na javnost in planiranje. Poudarili so nujnost pri planiranju in širšo demokratičnost pri sprejemanju raznih aktov (npr. družbenega plana in proračuna). Pri tem je bilo doslej veliko formalizma; občani so

na zborih volivcev o tem lahko le glasovali, akta pa bistveno niso mogli spreminjati, ker ga zaradi čisto formalističnega tolmačenja tudi niso razumeli.

Ze pri sprejemanju sedemletnega plana bo treba s staro prakso prekiniti. Posamezne določbe, teze plana, naj občinska skupščina da že pred dokončno formulacijo v razpored občanom prek javnih tribun. In pa, kar je najvažnejše, dogovoriti se je treba, kako obravnavati ta vprašanja, namreč brez formalizma, z ljudmi, občani. Zbor volivcev naj postane široka ljudska tribuna razpravljajočih občanov in ne sestanek, razdeljen na vprašujoče (obča-

ne) in odgovarjajoče predstavnike skupščine.

Skupščinski organi morajo dosledno odgovarjati na željo občanov, ki so jih postavili na zboru volivcev; ne smejo se zadovoljiti z ugotovitvijo, da želje presegajo finančne zmognosti občine in potem nič ukreniti.

Na posvetovanju so veliko govorili tudi o razvoju kmetijstva in gozdarstva ter o skrbi za kmete v hribovskih krajih. To naj v prihodnje postane ena glavnih skrbi ne le organizacij SZDL, temveč vse naše družbene skupnosti, predkongresne smernice 6. plenuma CK ZK, pa naj postanejo vodilo in politika Socialistične zveze in vseh samoupravnih organov. (fg)

KOČEVSKÉ NOVICE

na drugem mestu, v mednarodnem pa po deviznem prilivu na posamezno vozilo celo na prvem mestu.

Podjetje se je v prvem polletju letošnjega leta borilo s precejšnjimi težavami. Tako so šele konec prvega tromesečja dobili nove kamione,

NAŠ OBISK

Pri 76-letnem kiparjevem očetu

Dolgo sem želel spoznati Jožeta Jarma, očeta kiharja Staneta iz Kočevja, sicer daleč naokrog dobro znane rezbarja-podobarja. Zmotil sem ga sredi vnetega dela, kateremu se ni odrekel

ljal v Avstriji in se 1909 dokončno naselil v Oslinici, nekdo zelo živahnem kraju ob sotočju Kolpe in Čabranke. Kiparil in rezbaril je vse življenje, razen dvakrat po nekaj let, ko sta ga od dela odtrgali svetovni vojni.

»Zakaj sem se odločil za ta poklic?« je pomislil, »veselilo me je, potem pa, ko sem se naučil, sem delal. Ja, to sem zares dobro znal, pa nisem nikdar pomislil, da bi menjal. Tako še sedaj počasi rezbarim, v glavnem nabožne kipe ali kar mi naročijo... Dela imam pa dovolj...«

Rad govori o svojem sinu Stanetu, akademskem kiparju v Kočevju. Rad pripoveduje, v kako težkih razmerah se je sin šolal, in je ponosen na njegove uspehe. Ponosen, kljub temu, da se morda večših, kar zadeva umetnost in kiparjenje, popolnoma ne strinjata.

»Vse, kar je v zvezi z umetnostjo, me zanima,« pravi. »Tako rad bi obiskoval razstave v Ljubljani, bil blizu umetnosti, pa sem tako daleč od sveta, tu ob Kolpi...«

P. GRIVEC

kljub visokim letom, ki se mu jih je nabralo že 76. V svetli delavnici, sredi raznovrstnih dlet, kladiv in drugega orodja ter številnih kipcev in podob sva malo poklepetala ter se posprehodila po njegovi življenjski poti. Le-ta mi bila lahka niti prijetna... Z Dolenjskega doma, se je te obrti izučil v Ljubljani, de-

RIBNICA: čimprej dokončna urbanistična dokumentacija!

Clani sveta za urbanizem in komunalne zadeve pri obč. skupščini Ribnica so na nedavni seji razpravljali o urbanistični dokumentaciji za Ribnico in Sodažico. Ker ni dokončno izdelan ureditveni načrt, je ustavljenih vrsta zasebnih gradenj, od družbenih pa stoji gradnja gozdarskega doma in obeh stolpčev. Rešitev je v čim hitrejši izdelavi ureditvenega načrta, celotna urbanistična dokumentacija pa bo po izjavi projektantov pripravljena do 1. marca 1965.

Na seji so govorili še o drobnih komunalnih zadevah, ki jih zahtevajo občani na zborih volivcev. Manjša dela vaškega značaja naj uredijo ljudje sami s samoprispevkami ter v nekaterih primerih s sodelovanjem občine, če pa so stvari večjega, javnega značaja, kot so kanalizacija, javna razsvetljava ipd., jih je treba urediti iz sredstev komunalnega sklada.

Svet je na tej seji sprejel tudi dva osnutka odloka: o urejanju mestnih zemljišč in osnutek odloka o zunanem izgledu mest in mestnih naselij. Po tem odloku je predvidena odstranitev neprimernih in odvšnih objektov v Ribnici in Sodažici (hlevi, skednji).

Na seji sveta za kmetijstvo in gozdarstvo, ki je bila pred kratkim, so menili, naj KGP Kočevje čim prej dostavi Izšerpno analizo o gospodarstvu obratov v ribniški občini, ker se svet ni mogel zadovoljiti z dosedanjimi informacijami. Obe zadrugi v občini pa naj čimprej pričeta izvajati jasno kooperacijsko politiko. Sodelovanje naj bo tako osnovano, da bo vsak kmeti-kooperant videl zase koristi in jasno perspektivo. Sodelovanje naj bo enakopravno in ekonomsko preštudirano.

„Hej brigade, hitite, vodovode gradite...“

”PISMO IZ SEVNICE: »Lepo je bilo v Rovinju«

Mokronog, 5. avgusta
Avgustovski dan je brez vetra in oblaka na nebu. Sonce stoji visoko in bo kmalu doseglo zenit. Vroče je, malce soparno.

Gledam s ceste proti pobočju, na katerem je naslonjena Marija nja vas. Kakor globoka raza se vije jarek proti vrhu grčka, kjer so hiše. Jarek je sveže izkopen, slovati in ima mestoma lapornate stene. Ob njem leži nekaj beton-skih cevi.

»Ste videli naš stencas? Na njem je vse, kar delamo kulturniki v prostem času: od pesmice do humorja. No, vsega ravno ne, saj ste gotovo videli v spalnica na dekah: Hej, brigade, hitite, vodovode zgradite... Boro v partizansko »Hej brigade...« je priredil naš komandant Vovk, ki ga humoristična stran na stencasu imi-

sti, ki imajo v šoli popravne izpite. Spada tudi smeh h kulturi? Radi se smejemo dovlopom, ki jih sami delamo pri delu.«

Janez Kramer, četni komandir v brigadi Milana Majcna, pripoveduje o športnem življenju:
»Imamo igrišča in vadimo mali nogomet, rokomet, odbojko. Na-

Žulji prvih dni so se zacelili
Marija Cesar, namestnik komandirja I. čete v brigadi Matije Gubca, je bila za delo na trasi že štirikrat pohvaljena. »V moji skupini so: Pavel, Jelka, Anica, Slavka in Stane. Skupaj delava s Pavlom. Prve dni sem dobila petnajst žuljev in psevdinom Stella Svedska.«

Franc Jevnikar iz brigade Matije Gubca je med najboljšimi brigadirji v naselju. O delu pravi takole:
»Sprva je kazalo bolj slabo, kajti žuljev je bilo toliko, da je bila ena bolničarka skoraj premla. Brigadi tekmujeta med seboj za prehodno zastavico, ki jo prinese in odnese z delovišča najboljši brigadir enega dne. Trenutno smo malce slabši od brigade Milana Majcna, si bomo pa prizadevali in rezultate popravili.«

Za Stanko Kozelčar, učiteljske-nico IV. letnika, pravijo, da se bo v brigadi naučila dobro gospodariti.
»V kuhinji pomagava z Mini-co, da brigadi prej dobijo obrok. Lupiva krompir, dvigava lonce in pomivava posodo. Včasih pridej pomagat fantje. Nagradiva jih s kruškami.«

Sicer pa, kar se tiče hrane, intendant Stane že poskrbi, da so brigadirji zadovoljni.

Čeljski okraj ima v Rovinju lepo pionirsko letovišče. Vsaka izmena lahko šteje po 150 otrok. Občninska društva prijateljev mladine pod zdravniškim vodstvom odbera učence, potrebne počinskih življenja. Tako smo v tretji izmeni (od 14 do 26. julija) prišli na vrsto sevniki pionirji in pionirke. Bilo nas je 58 iz vseh razredov osnovnih šol v Sevnici, Krmelju, Trzinu, Sentjanju, Kalu in Tvetah. Ta čas je prišlo v Rovinju tudi 124 pionirjev iz krških šol, s katerimi smo se prvič videli.

Ko so nas razdelili po hišnih in je dobil vsak svoje ležišče, se je začelo resnično življenje v taboru Tabor je nosil ime Bohor. Življenje je potekalo po ustaljenem dnevnem redu vsake skupine: Galeb, Morski zvezd, Jastogov, Hobotnic, Gusarjev, Skriztorov in drugih.

Stirinajst lepih dni, polnih sonca in kovanja so bili krona našega letovanja. Mnogi so se naučili plavati (ali so vsaj poskusili) in se tako izpopolnili za življenje ob morju.

Opredelimo si Istro, vneli ne-steto zanimivosti v Rovinju in si z visokega stolpa rovinjske cerkve razgledali okolico. Prenekaterim je bil lep obisk na otoku Katarina, predvsem pa smo se navduševali za vožnjo s čolni in dolgo pot k Srebrni obali.

Smam se bila prvič v taki koloniji. Zopomnila si bom prošnja-vo ob 22. juliju, kjer smo sodelovali tudi pionirji in mladina iz vseh campov v tamkajšnjih borovih gozdičkih. Iz našega tabora smo nastopili z recitacijami in folklornimi točkami, pevski zbor pa je pel šole na poslovnem večeru Kolo smo pesnili vsi pionirji z vzgojnim osebjem. Seveda je bila vsa časa nenadomestliva tudi žoga.

Radi smo šli v kolonijo, Marsikdo je sklenil novo prijateljstvo ki ga bomo nadaljevali z dopisovanjem in medsebojnimi obiski. Tudi na vzgojni in tehnični osebje ne bomo pozabili, saj so nas vsi imeli zelo radi. Sklenili smo, da se bomo prihodnje leto spet videli.

JELKA DROBNE, učenka 7. c razreda

»Čudimo se, koliko naredijo!«
»Garajo kot črna živina.« pravi delovodja Avgust Mežnaršič in pokaže z roko proti jarku. »Nikoli ne bi verjel, da ti fantje in dekleta, da ta mladina toliko zmoro. Neverjetno je, kako hitro so se roke, vajena le svinčnikov in peres, privadile krompir in lopatam. Vsi se čudimo, da morejo napraviti toliko v enem dnevu. Jaz tu sploh nisem potreben, ker razumejo, kaj in kako je treba delati. Le od časa do časa pridem in pogledam, če je jarek dovolj globok in širok.«

Alojz Zupančič, gradbeni tehnik, pa meni:
»Teren je zelo težak, največ v III. kategoriji, zato so toliko bolj razveseljevali rezultati, ki jih dose-gajo brigadirji. Vsi so pridni. Brigadi med seboj tekmujeta, kar je samo v korist kvalitete.«

Do zdaj so brigadirji MDB Milana Majcna in MDB Matije Gubca (iz trehanjske, novomeške, metliške ter brežiške občine) izko-pali že približno 1 km jarka za mikroonski vodovod. Skozni Martini-vo vas bo šel cevovod za pitalni-vo, ki ga pod vasjo gradi kme-tiška zadruga iz Trebnjega. Glavni rezervoar bo na Beliem griču, rezervuar za Mokronog pa na Zalostni gori.

»Zdaj smo se komaj privadili.« pripomni komandant mladinskega naselja Franc Vovk. »Delovni čas je ugoden, brigadirji pa so si ga odločili sami. Delamo šest ur: od petih do enajstih. Prepričan sem, da bomo do konca meseca dosegli še večje uspehe.«

Prizorček z izkopa jarka

njuje sveliki diktator. (Podobnih vzdevkov je precej, skoraj za vsakega bi kaj našli, predvsem pa za Štabovce.) V klubu imamo televi-zor, radio, gramofon, knjige, re-vidije in časopise. Včasih nas obiš-čejo filmi o brigadirskem življen-ju. V krožkih se pripravljajo ti-

mični tenis in šah igramo v klubu. Kopamo se v Mirni. Kraju se reče Terus. Voda je globoka tri metre. Hočemo, da bi se naučili pla-vati vsi neplavalci. Do konca bo-omo imeli več tekmovanj med briga-dama ter z ostalimi športnimi skupinami.«

Se so mi pred očmi modre oble-ke, ki jih nosijo brigadirji, njihovi zagoreli obraz in svetilkačje se oči v mirnem avgustovem dne-vu. Delo teče, življenje pa je vsak dan bolj razgiban. Toda ko se malo bolj poglediš v obraze teh mladih srednješolcev, ki so za me-sec dni zamenjali peresnike s krompi in lopatami, ugotoviš, da si je neka tiha sreča iz njih. Je to ponos, je to od zvestavi, da poma-gajo družbi? Poslušaj, brigadi ti odgovorjata z brigadirskim po-zdravom: Horuk, ho-ruk, ho-ruk-bum...!

Ivan Zoran

Opredelimo si Istro, vneli ne-steto zanimivosti v Rovinju in si z visokega stolpa rovinjske cerkve razgledali okolico. Prenekaterim je bil lep obisk na otoku Katarina, predvsem pa smo se navduševali za vožnjo s čolni in dolgo pot k Srebrni obali.

Smam se bila prvič v taki koloniji. Zopomnila si bom prošnja-vo ob 22. juliju, kjer smo sodelovali tudi pionirji in mladina iz vseh campov v tamkajšnjih borovih gozdičkih. Iz našega tabora smo nastopili z recitacijami in folklornimi točkami, pevski zbor pa je pel šole na poslovnem večeru Kolo smo pesnili vsi pionirji z vzgojnim osebjem. Seveda je bila vsa časa nenadomestliva tudi žoga.

Radi smo šli v kolonijo, Marsikdo je sklenil novo prijateljstvo ki ga bomo nadaljevali z dopisovanjem in medsebojnimi obiski. Tudi na vzgojni in tehnični osebje ne bomo pozabili, saj so nas vsi imeli zelo radi. Sklenili smo, da se bomo prihodnje leto spet videli.

JELKA DROBNE, učenka 7. c razreda

Ob nedeljah je vroče tudi v bazenu

Odprti bazen v Dolenjskih Toplicah je bil privlačnost za novo-meske kopalce le prvo leto. Zdalj kljub početni vročini tu ne srečamo skoraj nobenega Novomeščana. Morda je eden od najvažnejših vzrokov ta, da je cena vstopnicam naravnost astronomska: 200 dinarjev. To pa je le ne-koliko preveč, zlasti za tiste, ki nimajo lastnega prevoznega sred-stva. Toda ob vnosu v kopalnice sem vendar zagledal znan obraz: Novomeščanka Nuška Fister, di-jakinja ekonomske šole, je pro-dajala karte, pobirala po 200 di-narjev in brala Pavlino. Takoj je bila pripravljena za kratek raz-govor.

— Koliko kopalcev je navadno — ob lepem vremenu seveda — v bazenu?

— Približno 100 odraslih in 50 otrok. Ob nedeljah in praznikih je številka seveda veliko večja. Takrat se povzpne na 800 ali 900, vendar pa tudi tisoč kopalcev ni nobena redkost.

— In kdo se predvsem koplje?

— Novomeščanov je malo, siko-raj nič. Stalni gostov je prav tako malo. Ti so navadno tuji: Nemci, Belgijci in Nizozemci. Pacientov imamo okrog 200. Najbolj so Dolenjske Toplice pri srcu Zagrebčanom. Mirne duše lahko re-čem, da je vsaj ob nedeljah do-bra polovica kopalcev iz Zagreba.

— Kako je z vodo?

— Če je zunaj toplo in sončno, ima tudi 30 stopinj. Spodnja meja pa je 26 ali 27 stopinj. Vsak po-nedeljek je bazen zaprt, ker ga čistimo, vodo pa zamenjamo še v četrtak. (To verjetno ne bo dr-žalo, saj je imel bazen v sredo, 5. avgusta, kar lep rob alg, mah in umazane vode.)

— V kopalnici je tudi bife. Kaj gre najbolj v promet?

— Predvsem lučke. Teh prodajo 150 in več na dan. Sicer pa: od brezalkoholnih pižav malinovec, oranžna in sokovi, od al-kooholnih pa pivo. Ljudje radi ku-pujejo tudi sadje.

Sonce je neusmiljeno pripekalo. Zastavil sem še zadnje vprašanje: »Kolikokrat si se že kopala, kar si v službi?«

»Nobenkrat.«

Poslovil sem se s tolažbo, da je vroče tudi tistim, ki se kopljejo, če med tednom ne, pa ob nede-ljah!

Pa delu sta na vrsti šport in razvedrilo
Danes je končana prva dekada. Obe brigadi sta udarni. Udarni-štvo bodo razglasili zvečer ob ta-bornem ognju. Potem bo brigadirsko veselje s priveditvami, na katero so povabili tudi domačine. Tako se jim hočejo oddolžiti za pri-srčen sprejem, ki so ga Mokrono-žani pripravili ob prihodu brigad.

Zdaj je popoldne, še nihče ne govori o udarništvu, saj razen članov štaba nihče ni na ve o tem. Brigadi spita, le v štabu je zveženo.

Pripoveduje Dragica Zupančič, referent za kulturo, sicer učitel-jišnica iz Trebnjega:

Etapa od Ivančne gorice do No-vega mesta je bila zadnja, ki bi se lahko spreminila vrstni red na vrhu te najbolj elitne kolesarske dirke pri nas. Ko pa smo zagle-dali v ovinku Iljveja, Škerija in rumeno majico, ni bilo nobenega dvoma več, da je zmagovalac ju-bilejnega »Tourasa Rudi Valenčić.«

Tako je tudi bilo; v anale dirke po Jugoslaviji je šlo: Valenčić med posamezniki in Jugoslavija med ekipami sta zmagovalca za leto 1964. 17. etapa na kronometer, ki je imela cilj v Novem mestu, je postregla s pravo senzacijo! Valen-čić je v kratkih enainštiridesetih

kilometrih peklienskega tempa ujel Bolgara Iljeva in kolego iz eki-pe Škerija, ki sta startala štiri osiroma dve minuti pred njim! To je bil podvig, ki mu ni para v do-seđanjih dirkah po Jugoslovanških cestah. Drugoplasirani Škerij je za-ostal za slabih pet minut, tretje-plasirani Iljveja pa skoraj za se-dem! Sploh so se Jugoslovani to-krat odlično odrezali, saj je bil Ukmar peti, Bilčić šesti in Boltežar deveti. Med prvo desetorico je to-rej kar pet naših kolesarjev.

Etapo v Novem mestu in 50.000 dinarjev pa je nepravilno pob-ral Danec Ole Ritter, ki je bil pred dvema letoma drugi na sve-tovnem prvenstvu. Valenčić si je priskuži 40.000, bivši svetovni prvak Nemec Ekstein pa je za tret-je mesto dobil 30.000 dinarjev.

Gledalci v Novem mestu so bili navdušeni nad rumeno majico za-grebške Aste — Rudijem Valen-čićem, nad ostalimi fanti v maji-cah z državnim grbom in znakom IMV (to je kajpak odlična rekla-ma!) ter nad vsemi 61 kolesarji od začetnih 114, ki so držali ta na-por. Po besedah vozačev je ta dir-ka za amaterje občutno pretežka: zmaga Jugoslovnanov toča torej še toliko več! Ljubitelji kolesarskega športa pa so bili tudi razočarani: organizacija je bila na cilju v No-vem mestu izredno slaba. Nihče ni vedel, kje bo cilj (bil je pred IMV), nikjer ni bilo nobenega pha-kata, ki bi obvestil ljudi o tem, da bo cilj etape v Novem mestu, na cilju pa tudi ni bilo ozvočenja, tako da gledalci niso vedeli, kdo je privozil v cilj, niti niso vedeli vsaj približnih časov. To so sicer drobne stvari, ki pa lahko odlo-čno pokvarijo vtis o celotni dirki.

Novo mesto torej ni obrnilo vrstnega reda. Vse je ostalo po starem, zadnja etapa do Zagreba je bila prav tako formalnost, ta-ko da se je letošnja dirka po Ju-goslaviji končala s prvim zmago-slavjem našega kolesarskega špor-ta.

AL.

Nasmejani Valenčić na cilju v Novem mestu, potem ko je spoznal, da mu rumene majice, ki jo je nosil neprenehoma od tretje etape naprej, in prvega mesta ne more ogroziti prav nihče iz pisane karavane kolesarjev

Dinamo (Pančevci) : BRE-ZICE 16:14 (4:11)
V prijateljskem srečanju je eki-pa zveznega ligaša iz Pančeva pre-magala domačine, ki so vodili ves čas tekme. Gostje so izenačili šest minut pred koncem, potem ko je bil izključen domači igralec Kne-žević pa jim je uspelo tudi zmaga-ti. Domačin je bila ta igra dober pouk, saj so kljub visokemu vod-stvu izgubili, kajti v zadnjih mi-nutah so jim pošle moči, ker ni-so bili fizično dobro pripravljeni.

O. G.

Petdnevni pohod v Trnovec
20. avgusta bo v Trnovcu pri Glini, kjer je bilo pomembno sre-dišče narodnoosvobodilnega boja, tradicionalni petdnevni pohod bratstva in enotnosti, združen z vrsto kulturnih in športnih prireditev. Svoje udeležbo bodo na ta pohod poslale tudi črnomojska, metliška, trehanjska in novomeška občina, tako da bo iz tega dela ljubljanskega okraja odšlo v Trno-vec 39 mladincev in mladink.

V Trnovcu je bil že prvi pohod te vrste. To je bilo 20. avgusta 1944, ko so po naši domovini še divjali hudi boji za osvoboditev. Takrat se je v tem hrvaškem kraju zbralo okoli 15.000 udeležencev, predvsem iz osvobojenih predelov jugoslovanškega ozemlja, ki so Banja, Kordun in Bosanska Kra-jina.

Medtem ko potekajo pospešene priprave na pohod v Trnovec, pa mnogi že mislijo na prihodnje leto, ko bo organiziran tak pohod v Karlovec. V Sloveniji bo v ta namen poskušali štiridnevni pohod iz Ljubljane na Triglav, udeležilo pa se ga bo po šest predstavnikov iz občin, ki bodo poslane svoje predstavnike v Trnovec. Triglavski pohod bosta v avgustu organi-zirala občinski komitej ZMS in občinska zveza za telesno kultu-

Ritterju etapa, Valenčiću dirka!
kilometrih peklienskega tempa ujel Bolgara Iljeva in kolego iz eki-pe Škerija, ki sta startala štiri osiroma dve minuti pred njim! To je bil podvig, ki mu ni para v do-seđanjih dirkah po Jugoslovanških cestah. Drugoplasirani Škerij je za-ostal za slabih pet minut, tretje-plasirani Iljveja pa skoraj za se-dem! Sploh so se Jugoslovani to-krat odlično odrezali, saj je bil Ukmar peti, Bilčić šesti in Boltežar deveti. Med prvo desetorico je to-rej kar pet naših kolesarjev.

Etapo v Novem mestu in 50.000 dinarjev pa je nepravilno pob-ral Danec Ole Ritter, ki je bil pred dvema letoma drugi na sve-tovnem prvenstvu. Valenčić si je priskuži 40.000, bivši svetovni prvak Nemec Ekstein pa je za tret-je mesto dobil 30.000 dinarjev.

Gledalci v Novem mestu so bili navdušeni nad rumeno majico za-grebške Aste — Rudijem Valen-čićem, nad ostalimi fanti v maji-cah z državnim grbom in znakom IMV (to je kajpak odlična rekla-ma!) ter nad vsemi 61 kolesarji od začetnih 114, ki so držali ta na-por. Po besedah vozačev je ta dir-ka za amaterje občutno pretežka: zmaga Jugoslovnanov toča torej še toliko več! Ljubitelji kolesarskega športa pa so bili tudi razočarani: organizacija je bila na cilju v No-vem mestu izredno slaba. Nihče ni vedel, kje bo cilj (bil je pred IMV), nikjer ni bilo nobenega pha-kata, ki bi obvestil ljudi o tem, da bo cilj etape v Novem mestu, na cilju pa tudi ni bilo ozvočenja, tako da gledalci niso vedeli, kdo je privozil v cilj, niti niso vedeli vsaj približnih časov. To so sicer drobne stvari, ki pa lahko odlo-čno pokvarijo vtis o celotni dirki.

Novo mesto torej ni obrnilo vrstnega reda. Vse je ostalo po starem, zadnja etapa do Zagreba je bila prav tako formalnost, ta-ko da se je letošnja dirka po Ju-goslaviji končala s prvim zmago-slavjem našega kolesarskega špor-ta.

AL.

Ob nedeljah je vroče tudi v bazenu

Opredelimo si Istro, vneli ne-steto zanimivosti v Rovinju in si z visokega stolpa rovinjske cerkve razgledali okolico. Prenekaterim je bil lep obisk na otoku Katarina, predvsem pa smo se navduševali za vožnjo s čolni in dolgo pot k Srebrni obali.

Smam se bila prvič v taki koloniji. Zopomnila si bom prošnja-vo ob 22. juliju, kjer smo sodelovali tudi pionirji in mladina iz vseh campov v tamkajšnjih borovih gozdičkih. Iz našega tabora smo nastopili z recitacijami in folklornimi točkami, pevski zbor pa je pel šole na poslovnem večeru Kolo smo pesnili vsi pionirji z vzgojnim osebjem. Seveda je bila vsa časa nenadomestliva tudi žoga.

Radi smo šli v kolonijo, Marsikdo je sklenil novo prijateljstvo ki ga bomo nadaljevali z dopisovanjem in medsebojnimi obiski. Tudi na vzgojni in tehnični osebje ne bomo pozabili, saj so nas vsi imeli zelo radi. Sklenili smo, da se bomo prihodnje leto spet videli.

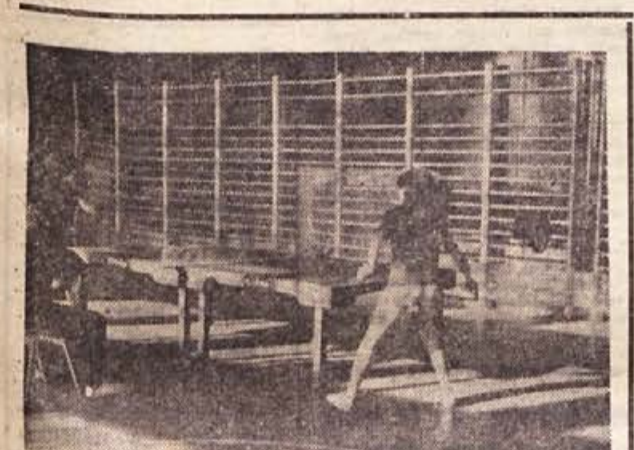
JELKA DROBNE, učenka 7. c razreda

AMD Trebnje dobilo delavnico

V hiši Jožeta Ribiča v Treb-njem so 1. avgusta odprli mehanično delavnico Avto-moto društva. V njej bodo popravljali motorna vozila članov AMD, po potrebi pa bodo prišli na vrsto tudi ostali vozniki in lastniki mo-tornih vozil, ki niso člani društva.

Prek Jajca in zahodnega dela Bosne vozijo v sezoni že vrsto let številni avtobusi, ki v glavnem vzdržujejo zveze z Zagrebom, Beogradom, Sarajevom in Splitom. Te dni so uvedli nove proge in sicer: Novi Sad—Split, Kragujevac—Split in Valjevo—Split. največjo pozornost je vzbudila linija Zagreb—Dubrovnik prek Banje Luke, Jajca, Bugonje in Mostarja.

■ Za obnovo in nove gradnje v Skopju bodo do leta 1968 namenili več kot 621 milijard dinarjev. Tako predvideva program obnove, o katerem je nedavno razpravljala mestna skupščina Skopja.

Takole so vadili v novem kočevskem domu telesne kulture (Foto: A. Arko)

Zvezna eksperimentalna šola v Kočevju

Namiznoteniška zveza Jugoslavije je organizirala v Kočevju v novem domu telesne kulture od 5. do 31. julija zvezno eksperimen-talno šolo za mlade perspektivne namiznoteniške igralce. V šolo je bilo poklicanih 14 igralcev: 8 mladink in 6 mladincev. Iz Slovenije so bili na pripravah 4 mladinci in 1 mladinec, iz Hrvatske 3 mla-dinke in 2 mladince, iz Srbije 2 mladinki in 2 mladince ter iz Bosne 2 mladince.

Vodja šole je bil zvezni trener Viljem Harangozo, mlade igralce pa sta trenirala še Grudij in Tripkovci. Igralci so vseeno trenirali razne načine napada in obrambe. Med mladinci so najbolj napredo-vali Čordaš od zagrebškega Poštarda in Kievišar od kranjskega Tri-glava, med mladinkami pa Ježmenica (Novi sad) in Kraljeva (Olym-pia, Ljubljana). Tečajniki so se vrnili v svoje klube, čez dva me-seca pa bodo igrali na preteklausnem izbirnem turnirju.

V šoli ni bilo mladega Stipančiča ter brata in sestre Roth, ker so uvrščeni v trening kandidatov za državno reprezentanco, ki bo tudi v Kočevju. V tečajnici so idealni pogoji, saj lahko igrajo na osemih mizah hkrati, zato bodo v Kočevju tudi priprave za namizo-teniško svetovno prvenstvo, ki bo v Ljubljani leta 1965.

RADIO LJUBLJANA

- VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spor-ed od 5.00 do 8.00.
- PETEK, 14. AVGUSTA: 8.35** Glas-beni sprehod po Jugoslaviji. 10.15 Igra pihalni orkester ameriške mornarice. 11.15 Pozor, nimaš prednostil 12.15 KN — Jože Kragar: Rastlinski biseri v skalnjaku. 14.05 Glasbeni avtomat. 15.45 Pojo naši mladinski zbori. 18.10 Promenačni koncert. 20.50 Arena za vir-tuoz. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.
- SOBOTA, 15. AVGUSTA: 8.25** Iz koncertov in simfonij. 9.30 Zabav-na glasba iz Sovjetske zveze. 11.15 Pozor, nimaš prednostil 12.15 KN — dr. Janez Bančić: Kako je z našim podkovostvom. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 17.05 Gremo v kino. 18.45 Novo v znanosti. 20.00 V podvečer... 20.30 Sobotni večeri v naših kra-jih. 22.10 Oddaja za naše izseljen-ce.
- NEDELJA, 16. AVGUSTA 8.00** Mladinska radijska igra »Zajčja re-porčazna. 9.05 Naši poslušalci česti-tajo in pozdravljajo. 10.00 Se po-mnite, tovariši... 11.15 Vedre me-lodije z zabavnimi orkestri. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in po-zdravljajo. 14.15 S-poti po Špani-ji. 16.00 Humoreska tega tedna. 20.00 Igor Stravinski: Petruška. 21.00 Melodije v izločbenem oknu. 22.10 Godala v noči.
- PONEDELJEK, 17. AVGUSTA: 9.00** Za mlade radovedneže. 9.30 S slovitrni interpreti v pretoklost. 11.15 Pozor, nimaš prednostil: 12.15 KN — inž. Mira Puc: Odpira plem-enjakov. 14.05 Glasbeni avtomat. 15.15 Zabavna glasba. 17.05 Poletni sprehođi. 18.45 Na mednarodnih križpotjih. 20.55 Simfonični kon-cert Orkestra Slovenske filharmoni-rije. 22.10 S popevkami po svetu.
- TOREK, 18. AVGUSTA: 8.05** Ju-goslovanški pevci popevk. 10.15 Z domačih opernih odrov. 11.15 Po-zor, nimaš prednostil 12.15 KN —

- mž. Tone Zorc: Hitrejši razvoj ko-operacije v živinoreji. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravlja-jo. 17.05 Poletni sprehođi z orkestri zabavne glasbe. 18.10 Koncert po željah poslušalcev. 20.00 18. sto-letje v češki glasbi. 23.05 Nočni koncert
- SREDA, 19. AVGUSTA: 8.30** V ritmu korračnice... 9.00 Svet skozi sončna očala. 11.15 Pozor, nimaš prednostil 12.15 KN — inž. Milan Rovani: Uspeh varstvene službe v sadnih plantažah. 14.05 Glasbeni avtomat. 17.05 Poletni sprehođi z našimi solisti. 18.45 Kulturna tran-sverzala. 20.15 Leo Delibes: Lak-ma — opera v 3 dejanjih. 23.05 Plesna glasba.
- ČETREK, 20. AVGUSTA: 8.05** Češke narodne v izvedbi ruskega narodnega ansambla. 9.15 Veselo počitnice. 11.15 Pozor, nimaš prednostil 12.15 Emil Gabrovšek: Zaga-nje lesa za zasebniki. 14.05 Koroške narodne poje Marižborski ko-morni zbor 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.10 Tu-ristična oddaja. 20.00 Četrtoke večer domačih pesmi in napevov. 22.10 Jaz s plošč.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 14. avgusta — Demetrija Sobota, 15. avgusta — Marija Nedelja, 16. avgusta — Rok Ponedeljek, 17. avgusta — Radivoj Torok, 18. avgusta — Helena Sreda, 19. avgusta — Ljudevit Četrtek, 20. avgusta — Bernard

ZAHVALE

Ob izgubi našega dragega moža in očeta

JOZETA LENARTA iz Smolenje vas

se zahvaljuje vsem, ki so mu darovali svetle in vesele, nam izrazili sožalje in ga spemili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljuje gosposki družini Smolenja vas in občinski gasilski zvezi. Novo mesto za izkazano čast. Iskrena hvala tudi kolektivni trgovskega podjetja »Zeleznina« in »Dolenjka« v Novem mestu ter Zvezi borcev Mali Slatnik. Zaljubljeni: žena in sinovi s družinami

Ob bridki in nenadni smrti mojega dragega in nepozabnega ženca, mamića

ANICE KLEMENČIČ rojene Župovec

iz Regerčev vasi pri Novem mestu se najiskrenejše zahvaljuje vsem darovalcem venov in cvetja, vsem, ki so mi izrazili sožalje. Posebno se zahvaljuje podjetju »Gorjanci« iz Novega mesta za vso pomoč pri pogrebu. Lepa hvala podjetju »Krojča«, godbi in pevcom iz Novega mesta ter govorniku za posvobodno besedo, kakor tudi vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo spemili do njenega preranega groba.

Zaljubljeni: moji Drago, sinova Drago in Sandi ter ostalo sorodstvo

MALOGLASJE

ZENSKI, ki dela v izmenitvi in bi dopoldan pustila na otroka, oddam sobo. Naslov v upravi lista (478-64)

DVOSOBNO stanovanje v bližini Novega mesta zamenjam ali prodam. Naslov v upravi lista (477-64)

PRODAM piščance, teške nad en kilogram. Naslov v upravi lista (475-64)

POCENI prodam vzdoljiv štedilnik in kuhinjsko kredenco. — Bršljan 1. Novo mesto.

UGODNO prodam hišo s vrtom. Miha Erban, Skopica 30 pri Brežicah.

UGODNO prodam čistilnik za šifto (paški) v zelo dobrem stanju. Jože Garvoda, Sentjošt 3, pošta Stopiče.

PRODAM ali zamenjam petsočno moderno hišo z velikim sadnim vrtom v Mokronogu, vseživlje v enem mesecu, za hišo v Novem mestu. Naslov v upravi lista. (465-64)

ISCEMO gosposki pomočnik. Naslov v upravi lista. (469-64)

ODDAM dve opremljeni sobi trem moškim. Naslov v upravi lista. (475-64)

FRIZERSKO vajenka — sprejma brivnica Novak, Trebnje 18. — Hrana in stanovanje priskrbljeno.

27-LETEN Slovenec, ki živi v Zahodni Nemčiji, želi zaradi ženitve spoznati deklice iz domačih krajev. Ponudbe s fotografijo na upravo lista pod »Tajno« (474-64)

GOSPODINJSKA pomočnica, lahko začetnica, dobi takoj zaposlitev pri družini brez otrok. Plača

Takoj sprejememo v honorarno zaposlitev FAKTURISTA z znanjem strojepisja, za dobo 6 mesecev. Interesenti naj se zglasijo pri splošnem oddelku

ELEKTRO, Ljubljana, enota NOVO MESTO — Ljubljanska 3.

MEHNIK, star 30 let, trenutno na dopustu v Jugoslaviji, iščem dekline, ki bi ho tele iti z mano v Kanado. Interesentka, ki se hkrati zanima za glasbo, naj se javi na naslov:

FRANC KOLENC, Novo mesto, poštno ležaje.

KRONIKA + NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Jože Zoran, delavec iz Vrbe, se je s motorjem zaletel v avtomobil in si poškodoval glavo; Anica Virani, hči rudarja v Poljcih, je staknila levo nogo v loncu vrele vode; Jana Petruel, hči avtomehnika iz Kranja, je padla v vodo in si poškodovala pravo oko; Dragica Radman, delavica iz Dobljca, je padla in si poškodovala palec leve noge; Antona Jelenič, delavec iz Dola, je koleo ob vozi pritisnilo levi palec; Janez Colarič, sin posestnika iz Zabjeka, je padel s mosta v vodo 7 m globoko in si poškodoval glavo; Jože Ban, uslužbenec iz Ljubljane, je padel s motorja in si poškodoval desno roko in nogo

Med vožnjo lovil oso

Zelo nevarno je bilo vozniku osebnega avtomobila FI 181712 Nemilo Pogan, ki je 7. avgusta popoldne potoval po avtomobilski cesti proti Zagrebu. Ko je vozil mimo Poljan, je voznik avtomobila odganjal oso, vendar tako ne previdno, da je zabelejal s ceste in se prevrnil. Črna škoda je bila za 35.000 dinarjev.

Z glavo ob glavo v temi

Na cesti III reda med Rateštem v Mokronogu poljšan sta se 10. avgusta ob 20.30 zalelela in trčila s glavami koleasar Franc Škerbec in

dobro. Ponudbe na dr. Drnovšek, odvetnik v Brežicah.

ISCEMO poštno dekline, veselo gosposdnjstva, k štirilanski družini. Plača dobra. Andrej Levčič, niki, Kranj, Levstikova 1.

ZDRAVILISCE Rogaska Slatina — materialni in časovni pogoji vam morda ne dopuščajo zdravljenja v zdravilišču. Z majhnimi stroški lahko doma zdravite bolezen! Jeter, žolča in črevesja, čire, zaprtja in hemoroide s rogaškimi DONAT vrelcem. Zaharova ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Novem mestu pri podjetju — »Hmeljnika«, telefon 21-129, in »Standards«, telefon 21-198.

PRODAM malo rabljeno spalnico z vzmetnicama in volnanimi žimnicama. Naslov v upravi lista. (476-64)

KINO

Brežice: 14. in 15. 8. ameriški film »Fra Diavolo«. 16. in 17. 8. mehiški barvni film »Srni orel«. 18. in 19. 8. jugoslovanski film »Dobra usoda«.

Brod na Kolpi: 15. in 16. 8. jugoslovanski film »Sreča v torbici«.

Cromelj: 14. in 16. 8. ameriški film »Aventure malega človeka«. 18. in 19. 8. nemški film »Danes se ženi moj može«.

Dol Toplice: 15. in 16. 8. ameriški

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD NOVO MESTO

V času od 3. do 10. avgusta je bilo rojenih 18 dečkov in 19 deklic. — Poročila sta se: Peter Bruc, trgovski pomočnik, in Marija Avsenik, gosposdnjka pomočnica, oba iz Gor. Straze.

Umrli so: Marija Ravbar, gosposdnja iz Ljubna, 83 let; Janez Rodič, delavec iz Stranj, 60 let; Mujo Burnić, delavec iz Metlike, 57 let; Alojz Furar, upokojenec iz Dol. Brezovice, 42 let; Helena Rugej, gosposdnja iz Zabu-kovja, 75 let; Franc Zur, zidar iz Smolenje vasi, 66 let.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Alojzija Lahne, gosposdnja iz Otavnika, se je s saprom uredala v levo roko; Ivan Vučanik, mehanik iz Dobove, si je pri padcu s motorjem poškodoval levo nogo; Marija Petan, gosposdnja iz Cur-novca, je padla s kolesom in si poškodovala desno nogo; Anica Smajgel, gosposdnja iz Bukovja, je nekdo napadel ter ji prizadel poškodbe s nožem; Ivan Daman-janovič, delavec iz Vidma-Krškega, se je pri kopanju ranil v glavo; Bernard Hlode, delavec iz Pišoc, je padel s hleva in si poškodoval glavo; Katarina Škerbet, upokojenka iz Globokega, je padla na dvorišču in si zlomila desno nogo; Martin Bajc, kmet iz Gmajne, je padel na dvorišču in si zlomil desno nogo; Anton Ložar, sin kmeta iz Mrčinih sel, si je na cirkularni poškodovani levo roko; Mihael Stigarc, kmet iz Slogonskega, si je pri delu v gozdu zlomil levo nogo

PROJEKTI

iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Stefica Horvatić iz Gabrja — Nenada, Ivanka Plahuta iz Tršiča — Marjanec, Branka Siga iz Praslada — dečka, Marija Baškovič iz Skopje — Jožeta, Terezija Marinč iz Cerine — deklico, Terezija Vodopivec iz Skopje — Darjo, Terezija Lapuh iz Starega grada — Jožeta, Julijana Slovenec iz Vidma-Krškega — Sijadano, Angela Klinč iz Oreho-vega — Marjeta, Milena Kozole iz Goleka — Leopolda, Amalija Cer-nelić iz Bistrice ob Sotli — Marino, Ivanka Tomše iz Malenc — Jožeta, Marija Pešec v Vinjega vrha — Justi, Ivanka Virjak iz Bre-šče — Andreja, Jožeta Zmideršič iz Orca Lovra

AVTO — KOČEVJE

POTREBUJE

60 VOZNIKOV MOTORNIM VOZIL CE kategorije

ZA DELO NA TEŽKIH VOZILIH S PRIKLOPNIKI V TUZEMSKEM IN MEDNARODNEM PROMETU. Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe komišaji za delovna razmerja »Avto« — Kočevje. Informacije na telefon 86-030.

PODJETJE ZA PTT PROMET V NOVEM MESTU razpisuje za šolsko leto 1964/65

5 štipendij

za šolo s praktičnim poukom za telekomunikacije v Ljubljani, oddelak za TT monterje — I. letnik. Pogoji: končana osemletka. Prošnje za štipendije naj interesenti pošljejo upravi podjetja v Novem mestu.

Pekovske pomočnike ali privučene peke ter vajence

S P R E J M E v DELOVNO RAZMERJE PEKARNA IN SLAŠČICARNA — NOVO MESTO

OBJAVE — RAZPISI

Razpis štipendij občinske skupščine v Kočevju ZA ŠOLSKO LETO 1964/65

Razpis obrtnega podjetja ELA

Razpis dijaškega doma v Novem mestu

Trgovsko podjetje PETROL LJUBLJANA — poslovna enota Novo mesto razpisuje delovno mesto

SKLADIŠČNEGA DELAVCA

NEPAZLJIVI MOTORIST

Na cesti pri Gornji vasi se je 8. avgusta ob 14.50 motorist Slavko Fomec zaradi nepazljivosti zaletel v osebnim avtomobilu, ki ga je vodil Dušan Gerdenc. Gerdenc je preizkušal zavore na popravljenem avtomobilu. Motorist in so-potnik sta pri trčenju padla in se laže poškodovala, popravlilo vozi pa bo veljalo 20 tisoč dinarjev.

Motorist v bolnišnico

Na prilikju avtomobiliste o-sbe v Trebnjem se je 9. avgusta sjutraj prevrnil s svojim motor-jem Ivan Lombard, ki je s preva-liko hitrostjo zapeljal s glavne ce-ste. Motorist se je hudo ranil in so ga odpeljali v ljubljanski bol-nišnico.

Nesreča poljskega državljanca na avtomobilski cesti

Poljski državljan Henrik Maru-soek se je 6. avgusta z osebnim avtomobilom prevrnil na avtom-bilski cesti pri vasi Ribnica pri Jesenicah na Dolenjskem. Voznik je ostal nepoškodovan. Do ne-sreče je prišlo zaradi prevelike hitrosti in se je avtomobil večkrat prevrnil po cesti. Pri nesreči se je laže poškodovala voznikova že-na: škoda na avtomobilu so ocen-ili na 400.000 dinarjev.

Po sredi ceste je vozil

V Krški vasi sta 7. avgusta tr-čila dva tovorna avtomobila. Ne-srečo je povzročil vojak Radomir Bojčič, ki je vozil preveč po sre-dini ceste in se zaletel v nasproti prihajajoči tovornjak. To vozilo je upravljajl Franc Garvoda. Voz-nikoma se pri trčenju ni nič pri-petilo, pa tudi škoda na vozilih ni neznatna.

OBJAVE — RAZPISI

Razpis štipendij občinske skupščine v Kočevju ZA ŠOLSKO LETO 1964/65

Komisija za kadre skupščine ob-čine Kočevje razpisuje nasled-nje štipendije:

- 1 štipendijo na pravni fakulteti
- 1 štipendijo na visoki šoli za te-lešno vzgojo (šolske) I. stopnje
- 1 štipendijo na ekonomski fakul-teti
- 2 štipendiji na višji šoli ali fakul-tem I. stopnje za matematiko in fiziko
- 2 štipendiji na višji upravnji šoli
- 1 štipendijo na višji šoli za so-cialne delavce

Pradnost pri razpisu imajo otro-ci padlih borcev in žrtev fašistič-nega nasilja, prosliti višjih letni-kov, tisti, ki so prejeli socialno podporo, in oni, ki stanujejo na območju občine Kočevje.

Štipendije se bodo določile za čas, ki je po predpisih določen za do-končanje študija.

Višina štipendije se bo določila po pravilniku o štipendiranju skupščine občine Kočevje. Prosilci morajo vložiti prošnje pri skupščini občine Kočevje in jih kolko-vati z 250 din državne takse.

PROSNJAM JE TREBA PRILO-ZITI:

- 1. podroben življenjepis
- 2. zadnje šolsko spričevale
- 3. potrdilo o imovinskem stanju prosilca in staršev
- 4. potrdilo podjetja, ustanove ali zavoda, v katerem sta zaposlena roditelja prosilca, glede višine osebnih dohodkov in otroškega dodatka.

Otroci padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja naj prilijojo po-trdilno ZB.

Vsako prilogo k prošnji je treba kolkovati s 30 din državne takse. Rok za vlaganje prošelj je 20. avgust 1964

Komisija za kadre skupščine občine Kočevje

Obvestilo Doma Dušana Remiha v Kočevju

Uprava doma »Dušana Remihar, Kočevje«, sporoča, da je rok za vdis gojencev (učence osnovne šole in dijakov gimnazije) do 20. avgusta letos.

Enodnevni izlet društva upokojencev

Društvo upokojencev v Novem mestu obvešča svoje člane, da bo organiziralo 25. avgusta enodnev-ni izlet na morje. Ogledati si bo-mo Koper, Piran, Portoržo in po-močnosti tudi Postojnsko jamo. Prijave in predplačila bomo spre-mljali 14. 15 in 17. avgusta v dopoldanskih urah.

TEŽME» — servis za popravilo tehtaic, težnih in meritnih naprav, Ljubljana, Gornji trg 44

sprejmemo VEČ VAJENCEV z dokončano osemletko za izučitev v tehničarski stroki. Stanovanje je zagotovljeno. Pismene ali osebne ponudbe pošljite upravi podjetja, Ljubljana, Gornji trg 44.

Trgovsko podjetje PETROL LJUBLJANA — poslovna enota Novo mesto razpisuje delovno mesto

SKLADIŠČNEGA DELAVCA

Plača po pravilniku o de-litvi osebnega dohodka. Nastop službe takoj all po dogovoru. Prošnje poš-ljite na naslov: »Petrol«, Novo mesto.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gačnik (glavni in odgovorni urednik), Rja Bačar, France Grivec, Miloš Jakopčič, Jozina Teppej in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din — Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva je vnaprej Za inozemstvo 2400 din — Tekoči račun pri podr. NB v Novo mestu: 606-11-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštai predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA časopisno podjetje DELO v Ljubljani!

DOLENJSKI LIST